

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Навчально-науковий інститут філології
Кафедра романської філології

**НЕОЛОГІЧНІ ПРОЦЕСИ В ІСПАНОМОВНОМУ
ПУБЛІЦИСТИЧНОМУ ДИСКУРСІ ПІД ЧАС ПАНДЕМІЇ COVID-19**

Кваліфікаційна робота
на здобуття ОС «магістр»
студентки II року навчання
галузі знань 03 «Гуманітарні науки»,
спеціальності 035 «Філологія»,
спеціалізації 035.051 «Романські мови
та літератури (переклад включно),
перша - іспанська»,
ОНП «Іспаномовні студії та переклад,
англійська мова»,
Марії ЦИМБАЛ

Науковий керівник:
д. філол. н., доцент, професор кафедри
романської філології
Юлія АНДРІЙЧЕНКО

«Допущено до захисту»
Протокол № 10 засідання кафедри
романської філології від 27 квітня 2023
Завідувач кафедри _____ **Ірина СИТДИКОВА**

Київ-2023

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. ТИПОЛОГІЗАЦІЯ НОВОТВОРІВ В ІСПАНСЬКІЙ МОВІ	8
1.1 Проблема класифікації неологічних одиниць.....	8
1.2 Функції неологізмів.....	11
1.3 Основні механізми формальної неології.....	12
1.3.1 Суфіксація.....	13
1.3.2 Префіксація.....	14
1.3.3 Суфіксація і префіксація.....	15
1.3.4 Складання коренів.....	15
1.3.5 Культизми.....	16
1.3.6 Лексикалізація.....	17
1.3.7 Синтагмація.....	18
1.3.8 Акронімія.....	18
1.3.9 Аббревіація.....	19
1.3.10 Варіація.....	20
1.4 Функціонування та способи творення семантичних неологізмів.....	20
1.5 Особливості синтаксичної неології та сфери її поширення.....	21
1.6 Іншомовний субстрат у іспаномовній неології.....	23
ВИСНОВКИ ДО ПЕРШОГО РОЗДІЛУ	26

РОЗДІЛ 2. ПРОДУКТИВНІСТЬ НЕОЛОГІЇ НА ОСНОВІ РІДНОГО СУБСТРАТУ В ІСПАНОМОВНІЙ ПРЕСІ ПІД ЧАС ПАНДЕМІЇ COVID-19.....	28
2.1 Пандемія у повсякденному житті та в мовознавстві.....	28
2.2 Продуктивність формальної неології в контексті пандемії.....	30
2.3 Процеси семантичної неології та їхня ефективність.....	41
2.4 Способи використання механізмів синтаксичної неології.....	45
2.5 Граматична категоризація формальних новотворів.....	46
ВИСНОВКИ ДО ДРУГОГО РОЗДІЛУ.....	49
РОЗДІЛ 3. ІНШОМОВНІ ЗАПОЗИЧЕННЯ ПЕРІОДУ ПАНДЕМІЇ ТА ЇХНЯ АДАПТАЦІЯ.....	50
3.1 Адаптовані запозичення та способи їхньої інтеграції в корпус мови-реципієнту.....	50
3.2 Особливості функціонування неадаптованих запозичень.....	51
3.3 Механізми калькування.....	53
ВИСНОВКИ ДО ТРЕТЬОГО РОЗДІЛУ.....	55
ВИСНОВКИ.....	57
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	61

ВСТУП

Криза, із якою зіткнулися європейські системи охорони здоров'я під час виникнення та розповсюдження країнами Європейського Союзу вірусу Covid-19, значною мірою вплинула на усі мови ЄС та на іспанську мову зокрема, адже з усіх європейських країн саме Іспанія поряд із Італією пережила найінтенсивніший вплив епідемії. Більшість популярних видань іспаномовних країн були змушені скоротити обсяги видання паперових екземплярів та надати перевагу онлайн-версіям видань. Такі авторитетні газети, як *El País*, *El Comercio*, *La Vanguardia*, *El Mundo* тощо активно висвітлювали перебіг подій довкола пандемії у щоденних статтях. У них можна знайти значну кількість неологічних одиниць, що стосуються захворювання, науковою назвою якого є гострий респіраторний синдром коронавірус 2 (SARS-CoV-2). Більш розмовними його найменуваннями, поширеними у пресі, є китайський коронавірус (*coronavirus chino*) або уханський вірус (*virus de Wuhan*) [58].

Було виявлено, що однією з найвидатніших характеристик неологізмів, які з'являються в іспаномовній пресі, є їхня експресивність, оскільки, здебільшого, їх створювало саме суспільство в умовах карантину. Доказом цього є нові слова: *aplauzo sanitario*, *corona bebé*, *policía de balcón*, *chinofobia* або *martillazo tecnológico*. Вплив, який справила на іспанську мову пандемія, дає підставу для докладного вивчення адаптованих мовою неологізмів, лексичних ресурсів, які використовуються для словотвору, тематичних вузлів неологізмів окремо взятих періодів пандемії, ступеня номінальної варіації корпусу лексики, що досліджується.

Для дослідження було обрано корпус неологічної лексики у іспаномовній пресі (Іспанія: *El País*, *La Vanguardia*, *El Diario de Leon*, *La Voz de Galicia*, ABC; країни Латинської Америки: *El Comercio* (Перу), *Página 12* (Аргентина) та менш популярні видання) часів розвитку та піку епідемії (з 2019 по 2023 р.).

Особистий внесок автора полягає у створенні та аналізі вибірки неологізмів різних способів утворення, які виникли і вживалися в іспаномовній пресі у зв'язку із пандемією Covid-19.

Актуальність теми дослідження полягає у вивченні динаміки виникнення та вживання неологізмів у безпрецедентному контексті досвіду всесвітньої ізоляції, який сприяє активізації процесів словотворення. На сьогодні корпус неологічної лексики, яка виникла під безпосереднім впливом пандемії Covid-19, є широким і невивченим та продовжує постійно поповнюватись.

Мета роботи – розглянути випадки використання неологізмів, які виникли в іспаномовній пресі у зв'язку з поширенням пандемії Covid-19, проаналізувати їхні особливості, впорядкувати статистику їхнього вживання та визначити ступінь вживаності та популярності різних груп неологізмів.

Виходячи з поставленої мети, дане дослідження ставить перед нами наступні завдання:

- дослідити і проаналізувати вже існуючі класифікації неологізмів
- охарактеризувати різні підходи до визначення сутності неологізму як такого
- створити вибірку неологізмів з іспаномовної преси періоду пандемії Covid-19
- охарактеризувати ступінь продуктивності основних способів словотвору і визначити найпродуктивніший з цих способів
- визначити ступінь впливу іншомовного субстрату на іспанські лінгвокреативні процеси у період пандемії Covid-19

Предмет дослідження – тенденції та способи вживання у іспаномовній пресі неологізмів, які виникли у зв'язку з поширенням пандемії Covid-19. **Об'єкт** дослідження – неологізми в іспаномовній пресі періоду пандемії.

Основними **методами дослідження** є системний морфологічний та лексичний аналіз та статистичний метод. Одним з головних писемних джерел, які фіксують появу нових слів, значень і виразів, які претендують на входження

в словники для спільного вживання, є ЗМІ та Інтернет. Стил ь масової комунікації (преса, телебачення, Інтернет) та такі сфери суспільного життя, як наука, техніка, інформаційні технології, медицина, політика, фінанси, ділове спілкування, реклама, мода, в іспанській мові є головними джерелами нової лексики. В ході дослідження використовувалися методи суцільної вибірки, лінгвістичного спостереження та опису, контекстного аналізу і кількісного підрахунку.

Наукова новизна дослідження полягає у спробі дослідити та відслідкувати тенденції вживання неологізмів, пов'язаних із пандемією, у іспаномовній пресі, що дозволить зробити висновок про продуктивність різних способів творення неологічних одиниць у контексті словотвору саме цього періоду.

Теоретичним підґрунтям для дослідження принципів ідентифікації та класифікації неологізмів послужили роботи Г. Г. Рамос та Т.К. Кастельві. Механізми формальної неології вивчалися на основі праць М. де Соуза, Т. К. Кастельві, Х.А. Міранди та Х. Макрі. У рамках дослідження запозичення як розділу неології використовувалися праці М. С. Ібаньеса, Н. Молнара та Н.С.Ароні. Праці І. С. Перес та Г. Г. Рамос вивчалися в контексті ідентифікації механізмів семантичної та синтаксичної неології.

Практичне значення роботи полягає в тому, що її матеріали можуть бути використані в теоретичних курсах лексикології та стилістики іспанської мови та у подальших дослідженнях у контексті вивчення тенденцій продуктивності різних методів словотвору в часовій перспективі, зокрема у публіцистичному дискурсі. Ілюстративні матеріали дослідження містять великий спектр неологічних одиниць з різних галузей публіцистики, представлених у контексті, що може послугувати базою для дослідження морфологічних, синтаксичних та семантичних механізмів іспанської неології.

Робота пройшла апробацію під час студентської конференції 7-го квітня 2023 р. в секції «Сучасні наукові розвідки іспанської та італійської філології».

Також на матеріалах роботи була написана та опублікована у збірці «Проблеми семантики, прагматики та когнітивної лінгвістики» стаття «Динаміка використання семантичних неологізмів у іспаномовному публіцистичному дискурсі під час епідемії Covid-19», присвячена особливостям процесів семантичної неології в іспанському мас-медійному дискурсі, пов'язаних з пандемією.

РОЗДІЛ 1. ТИПОЛОГІЗАЦІЯ НОВОТВОРІВ В ІСПАНСЬКІЙ МОВІ

1.1 Проблема класифікації неологічних одиниць

Словотворча діяльність мовців є однією з характеристик людської здібності до мови, яка дозволяє створювати нові лексичні одиниці, користуючись наявними граматичними правилами. У морфологічній підсистемі мови це реалізується через утворення неологізмів, що поповнюють лексичний запас мови новими словами. Дослідження, яке представлено, зосереджене на галузі лексичної морфології, однією з основних завдань якої є утворення нових лексичних одиниць.

Морено та Самуелл стверджують, що неологізм — це одиниця, в якій новизну містить означуване, означник або і те, і інше; вона може мати нещодавнє походження з іноземної мови, або бути нещодавно набутим значенням вже існуючої лексичної одиниці [53]. Таким чином, ситуація з пандемією, викликаною COVID-19, набуває статусу каталізатора словотворчих процесів у суспільстві. Пандемія не лише призвела до створення нових термінів, але й надала нових значень вже існуючим термінам в таких галузях, як наука та медицина. Це зумовлювалося необхідністю осмислити та деноміновати явища, властиві новій ситуації, до якої суспільству довелося пристосуватися.

За іспанською лінгвісткою Г. Герреро Рамос, класифікація неологізмів наразі є суперечливим і проблематичним питанням, і вже існуючі класифікації базуються на різних принципах і тому різняться [37].

Наявність неологічних одиниць є ключовим показником розвитку мови та, як наслідок, її життєздатності. Згідно з лінгвісткою М. Гутьєрес Араус, «неологізм є новим зворотом або значенням слова у мові. Він містить новизну, тобто має бути нещодавно створеним» [42, с.302].

Питання про сутність неологізму у власне лінгвістичному його значенні залишається відкритим. Термін «неологізм» спочатку використовувався для позначення іншомовних запозичень і з'явився у використанні у ХІХ ст. (від франц. «néologisme» (адапт. гр. neos logos – «нове слово») [9]. Деякі дослідники

у тлумаченні даного терміну вважають основним часовий критерій, тобто неологізмом вважається слово, яке з'явилося і ввійшло до вжитку за останнього покоління. Таким чином, такі дослідники вважають, що нова лексична одиниця не перебуває у статусі неологізму постійно. Представники іншого підходу беруть за основу сутність неологізму як поняття, що виникло для найменування нової реалії життя (А.О. Брагіна, М.І. Фоміна), і їхня точка зору підтверджується «Словником іншомовних слів», який визначає неологізм як «слово або мовний зворот, створені для позначення нового предмета або вираження нового явища».

Ця невизначеність власне об'єкту неології дозволяє говорити про зміни, які мають бути внесені у параметри визначення неологізму. Отже, необхідно переглянути як поняття неологізму, так і поняття неології в цілому, що дало б вченим більшу конкретику у даному питанні [49, с.537].

Були зроблені спроби визначити поняття неологізму за різними критеріями. Кабре Кастельві вводить чотири критерії для визначення неологічного характеру слова: слово з'явилося нещодавно; слово не задокументовано в словнику; слово виникло нещодавно і сприймається мовцями як нове; поява слова є наслідком okazіональної неології [50, с.445]. Фернандес Севілья включає до цих критеріїв розбіжність у способах вживання слова, що і має свідчити про те, чи це справді неологізм чи okazіоналізм [30, с.20]. Ще один критерій, який пізніше включає Мендес Сантос, — це ступінь вживаності неологізму, наприклад, як у ситуації, коли певне слово з'являється в різних статтях тієї самої газети, має різні датування або ним послуговуються різні ЗМІ [51, сс.31-32]. Класифікація, заснована на праці М.Турньє є особливо цікавою, оскільки зазначає можливість комбінування способів словотвору, тим самим не відкидаючи, що одиниця може бути, наприклад, одночасно метафорою та запозиченням (*ratón* для позначення приладу, що використовується для переміщення курсору по екрану комп'ютера) [38].

Класифікація Ж.-Ф. Саблероля, як і класифікація М. Турньє, використовує поняття «*matrice lexicogénique*» і засновує всю типологію на ньому

[61]. Таким чином, дана класифікація розділяє ресурси на рідні, що відносяться до складу мови–реципієнта, та зовнішні, які представлені запозиченнями.

Загалом існує чотири типи процесів, які відбуваються всередині внутрішніх ресурсів. Ці процеси включають морфосемантичні процеси, семантико-синтаксичні процеси, морфологічні процеси та прагматичні процеси. Кожен з цих процесів має свої власні підтипи. Класифікація за працями М. Турньє відносить до роду морфологічних семантичні процеси, які включають деривацію та складання коренів, та синтаксичні процеси, що включають синтаксичне перетворення. Абревіація відноситься до суто морфологічних процесів. Цей розподіл чітко відокремлює ті розділи, що передбачають семантичну модифікацію, від тих, які нею не послуговуються.

Рондо та Ожер із Руссо розрізняють три типи неології, вони розглядають запозичення окремо і не включають його ані до формальної, ані до семантичної неології [60],[19]. Тобто у своїй класифікації вони виділяють формальну та семантичну неологію та запозичення.

Згадаємо також класифікацію неологізмів Жиро, яка розподіляє неологізми на чотири класи: звуконаслідувальний, морфологічний, семантичний та клас алогенного типу (останній має на увазі запозичення) [41].

Л. Гільберт встановлює чотири форми неології: фонологічну, синтагматичну, семантичну та неологію запозичень [40]. У свою чергу, М.Т. Кабре Кастельві пропонує більш просту та лінійну класифікацію, де неологізми розподіляються на формальні, синтаксичні, семантичні, запозичення та «інші неологізми», що включають діалектизми, жаргонізми і арго, а також культизми та екзотизми, які важко віднести до певної категорії. В цілому, фрагмент розповідає про те, як можна класифікувати нові слова, що з'являються в мові.

Надалі у цій роботі ми будемо використовувати модель М.Т.Кабре Кастельві, так як вона є ширшою за модель Ж.-Ф. Саблероля та дозволяє користуватися базовою схемою, залучаючи до неї підтипи, які пропонують інші

вчені. Єдина система типологізації неологізмів досі залишається питанням в стані обговорення, ця сфера відкрита для досліджень і дискусій

Дві речі можна зазначити зі впевненістю. По-перше, лексична одиниця не зберігає свій неологічний характер на постійній основі. Строк існування неологізму в якості такого не є визначеним. Частина неологічних одиниць не проходить апробацію і зникає з ужитку через короткий проміжок часу, частина залишається у мові. По-друге, всі слова колись були новими, за словами Касадо Веларде, «те, що вчора було неологізмом, завтра перетвориться на архаїзм» [25, с.22]. Таким чином, проявляється певний парадокс: закріпившись у мові, неологізм перестає бути неологізмом.

Втрата неологічного характеру одиниці потребує більшого часу, ніж створення неологізму. Як це формулюють Герреро Рамос і Перес Лагос, включення неологізмів до словника стає «першим кроком до того, що ми могли б назвати їхньою денеологізацією» [38, с.347]. У свою чергу, неологізми перестають бути неологізмами, коли вони фонетично та графічно адаптовані до системи, коли вони можуть служити основою для деривації та коли в свою чергу набувають нових значень [68, сс.9-10]. Таким чином, неологізм втратить неологічний характер, коли він закріпиться в мові-реципієнті і стане широко вживаним серед її носіїв.

1.2 Функції неологізмів

Альвар Ескерра в «La formación de palabras en español» (1995) представляє три функції, які можна приписати лексичній одиниці: розширення, оновлення або зовнішнє поповнення лексичної бази. Подібну класифікацію проводить Касадо Веларде в «La innovación léxica del español actual» (2015), де розрізняються успадкована, набута та розмножена лексику (*léxico multiplicado*).

До втілень функції розширення лексичної бази ми відносимо неологізми, створені з уживанням внутрішніх ресурсів мови. Якщо використовувати словникову вибірку цього дослідження, то прикладами цієї функції будуть такі слова, як *coronaboda*, *covidemia* у *superpropagador*. Зовнішніми поповненнями є

запозичені слова з мов, відмінних від іспанської, незалежно від ступеню їхньої адаптації. Прикладами цієї функції є *long covid*, *webinar o covidivorcio*. Нарешті, як стверджує Альвар Ескерра, функція оновлення представлена вже існуючими словами, які втратили популярність, але в наші дні набули нового значення і з ним повернулися до корпусу активної лексики. Тобто, йдеться про оновлення значення [17, с.13]. Серед нашої вибірки можна виокремити слово *positivo* як яскравий приклад оновлення.

*Ser **positivo** hoy en día nada tiene que ver ni con la carga eléctrica ni con el optimismo. La connotación negativa que ha adquirido la palabra con la covid es más que evidente.* (La Vanguardia, 30.01.2021)

Цей термін, який завжди використовувався для оптимістичної характеристики, отримав нове значення за роки пандемії, і таким чином його значення, яке він мав до періоду covid-19, змінилося на повністю протилежне.

1.3 Формальні неологізми

Наявність значної кількості неологізмів у лексиці мови, незалежно від їхнього типу, відображає тенденції даного проміжку часу, і спостереження за явищами, що впливають на формування кожного неологізму, допоможе більш ефективним чином сформулювати загальну теорію неології.

Традиційно вважалося, що термін неологія слугував для позначення, з одного боку, дисципліни, яка вивчала неологізми, а з іншого — її прикладної сфери роботи [49, с. 20]. Проте практична робота, головним чином спрямована на виявлення та класифікацію новостворених одиниць і завжди пов'язана з іншими типами лінгвістичних чи перекладацьких проєктів, монополізувала значення цього слова, загнавши в кут теоретичні роздуми та перетворивши його на вічну дочірню компанію висновків прикладних наук. працює. Однак здається логічним думати, що за всіма ними завжди є мінімальна теоретична основа, яка служить опорою для підтримки конкретних аналізів.

Словник неологізмів інституту Сервантеса відносить до формальних способів словотвору ті, що передбачають використання афіксації, складання коренів, утворення культизмів, аббревіації etc.

1.3.1 Суфіксація

У цьому випадку неологічний сенс виникає внаслідок нового додавання суфікса до вже існуючого кореню. Для визначення цього типу неологізмів визначальною є діахронічний аспект. Мотивація, навпаки, є слабшим чинником, часто наслідком семантичної прозорості цього типу неологізмів. До цієї категорії також відносяться ті новотвори, що походять від антропонімів. Йдеться перш за все про неологізми-прикметники і субстантивовані прикметники, які стосуються партійної належності та походять від імен публічних представників різних політичних течій та партій.

Натомість варто зазначити, що якщо неологізм передбачає зміну категорії щодо задокументованої раніше в лексикографічних працях, то такий процес вважається синтаксичним переходом і класифікується відповідним чином.

Також до цієї категорії входять похідні антропонімів, особливо прикметники та іменники, утворені від прикметників. Вони стосуються, перш за все, політичної орієнтації або сфери мистецтва.

Суфіксація умовно ділиться на оцінну, яка є частиною гомогенної деривації, оскільки зміна граматичної категорії не відбувається (наприклад, *aplauzo* → *aplauzaso*). Неоцінні суфікси є інструментом гетерогенної деривації, оскільки слово змінює не лише значення, але й функцію. Наприклад, додаючи суфікс «-ente» до дієслова *residir*, отримуємо *residente*, таким чином ми позначаємо особу, яка виконує дію проживання. Цитуючи Міранду, «усі морфеми мають власну граматику. Не кожна морфема має властивість комбінуватися з будь-якою іншою» [52, с.130]. Отже, саме суфікс визначає граматичну категорію, до якої належатиме нове слово.

1.3.2 Префіксація

Неологія за допомогою префіксації полягає в додаванні префіксу до вже існуючого кореня. На відміну від неологізмів, утворених за допомогою суфіксації, у префіксальних неологізмів мотивація є визначальним чинником.

Неологізмами, що утворені за допомогою префіксації, у даному дослідженні вважаються такі, що утворені додаванням префікса до кореня.

Окрема група прийменників і прислівників, які функціонують як префікси, на практиці застосовується таким чином, що утворені ними новотвори класифікуються як результат префіксації, а не складання. Йдеться у першу чергу про наступні префікси: ante-, fuera-, pro-, mal-, sin-, bien-, menos-, sobre-, casi-, no, tras-, contra-, plus-, ultra.

Аби докладніше розкрити питання ідентифікації та класифікації неологізмів, утворених за допомогою префіксації у цій роботі, у цьому підрозділі

a-	azoxi-	ceto-	diazo-	extra-	poli-	a-	azoxi-
ab-	bajo-	circun-	e-	ex-	semi-	ab-	bajo-
ana-	benz-	cis-	dis-	fuera-	trans-	ana-	benz-
anfi-	bi-, bis-	con-	u-	hemi-	post-	anfi-	bi-, bis-
ante-	bien-	contra-	endo-	hidroxi-	sub-	ante-	bien-
anti-	carboxi-	des-	epi-	hiper-	tri-	anti-	carboxi-
apo-	casi-	di-	eso-	in-, im-	pre-	apo-	casi-
archi-	cata-	di-	ex-	infra-	sulf-	archi-	cata-
inter-	menos-	metoxi-	neo-	ob-	ultra-	inter-	menos-

надається
таблиця
префіксів.
Новотвір, який
має у якості
префіксу будь-
який із
наведених у
даній таблиці
елементів, у
цьому

дослідженні вважатиметься утвореним за допомогою префіксації, окрім тих випадків, коли першість застосування суфіксації або префіксації неможливо визначити.

1.3.3 Суфіксація і префіксація

Інколи неможливо визначити, який із вищезгаданих прийомів (суфіксація або префіксація) було застосовано першим. Тоді неологізм відноситься до окремої категорії **суфіксації або префіксації**:

*Después de 16 meses de la operación, los médicos interrumpieron el tratamiento **antirretroviral** del paciente de Londres.* (ABC, 10.03.2020)

Тобто, до цієї групи відноситиметься слово, яке утворене префіксацією і суфіксацією одночасно. Будову такого утворення можна було б представити як, Префікс + Лексема + Суфікс. У той же час даний тип формальної неології передбачає, що ані початкова, ані новоутворена форма такого слова не була зареєстрована у словниках.

1.3.4 Складання коренів

У цьому випадку ми маємо на увазі ті нові одиниці, утворені двома коренями, простими чи складними, такими як *sociosanitario(ria)*, *globoflexia*. Основний фактор творення у цьому випадку діахронічний, з наявністю формальної послідовності та практичної вмотивованості. Дві або більше лексем об'єднуються, щоб створити нову (*cubre bocas* → *cubre* + *boca*; *covid bed* → *bed* + *covid*). Існують різні способи створення сполук. Міранда пропонує форму, що походить від фрази, тобто сполука створюється за допомогою фрази, але як тільки неологізм утворюється, фраза втрачає послідовність, і визначення вихідної фрази стає складною задачею. Наприклад, таким неологізмом є *bocatanga*, що походить від *boca de la manga*. Отже, складання є проміжною стадією між словом і фразою [52, сс.153-154].

Інший спосіб розпізнати неологізм цієї групи – це його семантика. Лексеми, що входять до складу неологізму, утвореного шляхом складання, є незалежними та їх можливо ідентифікувати. Таким чином, «семантика сполуки не виводиться із суми значень її лексем-компонентів», і цим складання відрізняється від деривації [52, с.154]. Таким чином, у складанні коренів створення нового слова призводить до створення нового значення, яке має сенс

лише тоді, коли його компоненти вживаються разом, як у випадку із *pasaporte corona*. У складанні коренів, як зазначають Міранда (1994) і Ордунья-Лопес (2019), розрізняють два типи сполук: синтагматичні та орфографічні.

Ордунья-Лопес (2019) визначає синтагматичні неологізми, утворені шляхом складання коренів, як такі лексичні одиниці, значення яких можна вивести з їхніх компонентів (композиційне значення) і які, з точки зору своєї ідіоматичності, демонструють властивості конкретних загальних назв. Крім того, Ордунья-Лопес підкреслює існування всередині синтагматичних сполук певних синтаксичних схем. Таким чином, він виділяє такі шаблони, як Прикметник + Іменник (*buenas maneras*), Іменник + Прикметник (*crema dental*), Іменник + Іменник (*clip mariposa*), Іменник + Прийменник + Іменник (*carrera de rodillos, carne en polvo*) і Іменник+Прийменник+Артикль+Іменник (*muchacha del servicio*) [55, с.630]. Альвар Ескерра (1995), зі свого боку, також розрізняє різні композиційні процеси. У його класифікації ми знаходимо процес диз'юнкції (який відповідав би шаблонам Іменник+Прикметник та Іменник+Іменник Ордуньї-Лопеса) та процес синапсу (який відповідав би шаблону Іменник+Прийменник+Іменник). Однак Алвар Ескерра не згадує жодного процесу, який би відповідав синтаксичному шаблону Прикметник+Іменник (*buenas maneras*), і, крім того, він не включає синтаксичний шаблон Іменник+Прийменник+Артикль+Іменник (*muchacha del servicio*) із процесу синапсу, оскільки артикль «порушує зв'язність сполучення» [17, с.23].

1.3.5 Культизми

Ця процедура неології подібна до попередньої, за винятком того, що принаймні один із двох коренів має бути греко-латинського походження.

Найчастіше мова йде про вживання так званих «псевдо-префіксів» грецького або латинського походження, таких як *-auto*, *-bio*, *-ciber*, *-eco*, *-euro*, *-femi*, *-info*, *-mega*, *-micro*, або повноцінних коренів, наприклад, *-fobia* або *-cidio*.

Культизми, в свою чергу, також поділяються на різновиди:

- культизми, утворені за допомогою афіксації

- культизми, утворені за допомогою складання кореня та префіксу:
- культизми, утворені за допомогою складання кореня (оригінального чи запозиченого з іншої мови) та суфіксу.

Класифікація Альвара Ескерри звичайних афіксів та афіксів латинського походження є дещо заплутаною, тому в нашому дослідженні ми вважатимемо афікси латинського походження композиційними основами, як це робить Касадо Веларде в «*La innovación léxica en el español actual*» (2015). Подібними композиційними основами можуть вважатися ті елементи, які наділені власним самостійним значенням і можуть стояти як перед, так і після основного слова, як у випадку слів *citoplasma* та *ovocito*.

1.3.6 Лексикалізація

Цей тип неологізмів виникає, коли флективна форма парадигми, вербальна чи номінальна, набуває власної сутності як одиниці зі своїм власним значенням, як у випадку *centimazo*, *reasphaltado* або *altarcillo*. Абсолютно вирішальним для характеристики цього типу неологізмів є діахронічний фактор. Лексикалізація сприяє генералізації структури і закріпленню її у суспільній свідомості у якості патрону. Структура починає використовуватись мовцями у відриві від оригінального значення її компонентів, ігноруючи або забуваючи семантику її складових. Визначальним фактором для лексикалізованих неологізмів, виявлених в нашій вибірці, є їхня новизна.

Для прикладу наведемо використання слова *corona*, яке утворилося внаслідок скорочення слова *coronavirus*, після чого мовці надали цьому слову більш загальне значення, ігноруючи значення окремих елементів, які його складають. Це приклад того, чому лексикалізація може вважатися процесом узагальнення.

Альвар Ескерра (1995) зазначає, що коли значення складових слова стирається, до нього можуть приєднуватись морфеми. Завдяки лексикалізації аббревіатури стали багатим ресурсом для створення нової лексики. Можемо спостерігати це на прикладі аббревіатури *COVID-19*, яка після процесу

скорочення до *COVID* та його лексикалізації (*covid*) стала здатна утворювати неологізми простим додаванням префіксів (*anticovid*, *precovid*, *postcovid*) і суфіксів (*covidesco*, *covideño*, *covidista*), складанням коренів (*covidauto*, *covidinfluenza*, *covidmanía*) або акронімією (*covichivato*, *covidilio*, *covidiocia*).

1.3.7 Синтагмація

Синтагмація полягає в утворені неологізмів через лексикалізацію синтаксичної структури. Йдеться про такі сполуки, як *crisis del coronavirus*, *inmunidad del rebaño*, *pandemia del coronavirus* або *rebrote del covid*. Однак Альвар Ескерра виступає проти залучення синтаксичного шаблону Іменник + Прийменник + Артикль + Іменник до цієї групи, оскільки, як він пояснює, «артикль порушує єдність сполуки» [17, с. 23]. Ордунья-Лопес (2019) у своїй статті про синтагматичні сполуки визнає і цей шаблон, і синтаксичний шаблон Прикметник + Іменник. Ми вважаємо, що важливо згадати такі шаблони та їх похідні в нашому дослідженні. Тому в класифікації сполук існуватиме група з тими моделями синтагмації, які Альвар Ескерра відкидав. Таким чином, ми включаємо до нашої системи сполук синтагми формату Іменник + Прийменник + Артикль + Іменник, згадані вище, Прикметник + Іменник (*falso positivo*, *Gran Confinamiento*, *máximo nivel*, *nueva convivencia*, *nueva normalidad* у *nuevo coronavirus*), а також інший синтаксичний шаблон, який був представлений у вибірці нашого дослідження: Іменник + Прислівник + Прикметник (*nivel más alto*). Результатом синтагмації, відповідно до наших даних, завжди є іменник. Іменники, створені за моделями А+N і N+Adv+A, додають уточнювальне значення, що виражає певну якість. Нарешті, серед сполук, створених за шаблоном N+p+a+N, створений зв'язок буде властивістю, у якій визначальний елемент сполук ідентифікує визначений елемент.

1.3.8 Акронімія

Акронімія - це ще один спосіб скорочення слів або фраз, який є більш гнучким і випадковим. Цей процес полягає в поєднанні літер лексичної групи, незалежно від їхнього положення у слові, і створенні нового слова, яке

вимовляється як стандартне слово і пишеться рядковими літерами: *Mibel* (*Mercado ibérico de la electricidad*), *pyme* (*pequeña y mediana empresa*), *opa* (*oferta pública de adquisición*), *Renfe* (*Red nacional de ferrocarriles españoles*), *gap* (*grupo de amigos personales*) у *peco* (*país de Europa central u oriental*).

Акроніми - це скорочення, які можуть мати граматичні категорії роду та числа, і можуть набувати форму множини, коли це необхідно. Якщо акронім відповідає власній назві, то він має початкову велику літеру. Акроніми вимовляються як стандартні слова та пишуться рядковими літерами. Фонологічна транскрипція існуючих абревіатур називається альфонімією. Цей тип акронімії може мати основу лексичну групу або абревіатуру, яка може піддаватися лексикалізації або формальній адаптації для букварної вимови. Абревіатури та акроніми можуть служити основою для словотвору, проте акронім легше піддається перетворенню та не потребує модифікацій, тоді як абревіатуру, навпаки, можна змінювати або перетворювати на акронім.

1.3.9 Абревіація

Абревіація - це процес використання початкових літер групи слів, що дозволяє створити нову лексичну одиницю. Така абревіатура може бути лексикалізованою, якщо втратила частину своїх властивостей та вживається зі зміненим числом, родом чи значенням порівняно з оригінальним.

Абревіація дозволяє зводити групу слів до кількох літер, що відповідають початковим літерам складових словосполучень. Такі скорочення завжди пишуться великими літерами, іноді з крапкою між буквами. Вони можуть вимовлятися кожна буква окремо, кожен склад або ж бути вимовленими як ціле слово. Абревіатури мають категорії роду та числа, але не мають позначення числа, окрім артикля. У випадку множинних груп, початкові літери подвоюються.

Чіткої межі між процесом абревіації та морфосемантичними процесами немає, і наразі неможливо встановити чітке теоретичне розмежування. Учені не мають єдиної думки з питання, як коректно записувати абревіатури.

Абревіатури можуть вживатися як у буденній лексиці, так і у спеціалізованій. У деяких дослідженнях сиглоніми розглядають як окрему форму аббревіатур, що пишуться рядковими літерами та стосуються загальних назв. Однак у цьому тексті сиглонімія розглядатиметься як складова аббревіації.

1.3.10 Варіація

Варіація передбачає альтернативне написання лексичної одиниці, яка вже має дійсну словникову норму.

Формальна варіація полягає у використанні того самого слова в різних контекстах, щоб створити літературний ефект. Цей прийом використовується, щоб підкреслити думку або створити певний ритм у тексті.

Варіація використовується в поезії, так як дозволяє грати зі звучанням слів і створювати музичний ефект. Її також можна використовувати в прозі, особливо в есе та промовах. Цей прийом використовується для підкреслення та створення певного літературного ефекту.

1.4 Функціонування та способи творення семантичних неологізмів

У іспанській публіцистиці часто використовують формальні неологізми та запозичення з інших мов. Але ідея економії мови призводить до того, що вже існуючі слова можуть змінюватись за допомогою синтаксичних модифікацій, щоб надати їм нові функції.

Лінгвістка М.Т. Кабре Кастельві вважає, що неологізми, створені за допомогою синтаксичних перетворень, змінюють граматичну категорію, але не модифікують лексичну основу. Цей процес, відомий як "транскатегоризація", дозволяє створювати нові слова на основі вже існуючих.

Нові слова, створені за допомогою конверсії (перетворення однієї граматичної категорії на іншу), відрізняються від вихідних за своїми синтаксичними функціями, сполучуваністю, парадигмою і лексико-граматичним значенням. У більшості випадків конверсія здійснюється від іменника до дієслова і навпаки.

Мовці часто створюють дієслова на основі іменників за допомогою синтаксичного методу неології. Цей метод є зручним для «спонтанного» мовлення, оскільки дозволяє створювати неологізми, які є семантично однозначними і відповідають принципу економічності мови. Хоча транскатегоризація не є найпродуктивнішим інструментом формування лексичних неологізмів в іспанській мові, в рамках цього механізму відбувається синтаксичне перетворення іменника на дієслово.

Неологізми, які виникли шляхом переходу від власних назв до загальних, вважаються семантичними, а не синтаксичними. Такі неологізми є результатом уживання риторичної фігури, а не зміни категорії.

Будь-яка зміна в синтаксичній сполучуваності або в відборі характерних ознак може викликати неологічний ефект і призвести до появи неологізму, синтаксичного за своєю природою.

Основна частина синтаксичних неологізмів у іспаномовному публіцистичному дискурсі є прямою відповіддю на останні тенденції суспільного життя. За допомогою синтаксичної неології створюються фемінітивіних та маскулівіних найменувань професій, а також формуються дієслова на основі іменників.

1.5 Особливості синтаксичної неології та сфери її поширення

Даючи визначення власне семантичному неологізму у даному дослідженні, ми послуговуємося класифікацією неологічних одиниць, запропонованих М.Т. Кабре Кастельві. Відповідно до цієї класифікації, семантичні неологізми визначаються як ті, що утворюються шляхом зміни сигніфікату вже існуючої лексичної одиниці [49, с.233]. На відміну від механізмів формальної неології, механізми неології семантичної не створюють нових одиниць, а змінюють значення вже існуючих. Торрес Рівера у своєму дослідженні стверджує, що ця ресемантизація може призвести до звуження, розширення або зміни значення. Нове значення в перших двох випадках не буде відхилятися від початкового значення слова [69, с.39].

Навпаки, в останньому випадку нове значення буде відрізнятися від початкового. Ці випадки ресемантизації зазвичай реалізуються через метафори та метонімію, а також через лексикалізацію товарних знаків або власних назв. Санчес Ібаньєс пояснює, що метафори спираються в тому числі і на інтуїтивний фактор, який «пов'язує елементи, засновані на універсальних поняттях, настільки засвоєних всіма, що нам часто надзвичайно важко їх ідентифікувати» [62, с.95]. Крім того, він додає, що це «допомагає проводити дедалі тонші концептуальні паралелі та сприймати їх як цілком природні» [62, с.96]. Показовим є випадок слова *corona*, який раніше мав значення прикраси, а тепер асоціюється із вірусом, чия поверхня за формою нагадує корону. Метонімія пов'язує концепт із словом, до якого він має певний стосунок чи з яким має подібність, Санчес Ібаньєс пояснює, що цей зв'язок зазвичай швидко розуміють мовці [62, с.101]. Наприклад, нове сприйняття слова *martillazo* стосується «впровадження суворих заходів ізоляції, щоб зупинити поширення інфекційних захворювань у ситуації епідемії чи пандемії, такої як covid-19, і це нове розуміння напряму пов'язане з початковим значенням слова – значенням удару. Нове значення має на увазі переверот в способі дій, «атаку», яка має на меті «знищити» поточний спалах захворюваності та запобігти майбутнім.

Через лексикалізацію торгових марок або власних назв значення слова не змінюється, а радше «за експонентою розширює поле реалій, які воно може позначати» [62, с.103]. Є чимало випадків, коли ми називаємо торгову марку перед самим продуктом.

Кабре Кастельві завважує, що семантичні неологізми «важко розпізнати у тих випадках, коли вони не виявляють жодних формальних ознак зміни значення» [49, с.240]. Іншими словами, однією з причин, чому їх важко розпізнати, є те, що нове значення слова часто майже не відрізняється від початкового значення. З цієї ж причини контекст відіграє дуже важливу роль при використанні цих лексичних новотворів.

1.6 Іншомовний субстрат у іспаномовній неології

Контакт з іншими мовами є ще одним фактором постійної еволюції мови. Включення іноземних запозичень в іспанську мову не є суто сучасним феноменом, цей процес тривав постійно. Варто лише згадати вплив арабізмів на іспанську лексику у період Середньовіччя, а також вплив галліцизмів протягом 13-го, 18-го і 19-го століть [66, с.141]. А з минулого століття завдяки зростаючим темпам глобалізації значною мірою зріс вплив англійської лексики (англіцизмів). Проте залучення до мови запозичених слів провокує дискусію. В суспільстві існують пуристичні погляди, які виступають проти введення в ужиток іноземних слів, оскільки вони розглядаються як чужорідні елементи, що можуть порушити чистоту мови. Академія, наскільки це можливо, уникає введення іноземних слів в іспанську мову і, маючи намір зберегти мову, зазвичай характеризує їх або як необхідні, або як непотрібні. Статус необхідних при цьому отримують лише ті одиниці, які Академія вважає практично зумовленими – це такі, які були включені у мову з конотативних причин. На противагу такому ставленню існують більш інклюзивні позиції, які розглядають іншомовні слова як додатковий засіб збагачення мови.

Ставлення Академії, втім, не перешкоджає вживанню іноземних слів серед мовців, як стверджує Боумен, «у минулому столітті англійська була тою мовою, яка справляла найбільший вплив на іспанську мову через зростаючий авторитет англосаксонських країн» [22, с.5]. Вплив англійської мови є значним, вона проникла в усі сфери життя від високоточного приладобудування до спорту. Як заявляє Пратт, «вплив англійської мови відчувається на всіх рівнях системи: орфографічному, лексичному, семантичному, морфологічному і навіть синтаксичному» [57, с.229]. Часте вживання запозичення може призвести до того, що мова-реципієнт інтегрує це слово до активної лексики та зрештою адаптує його відповідно до власних норм. Саме за принципом адаптації ми розрізняємо кальки та запозичення.

Кальки є перекладом іноземного слова ресурсами мови-реципієнта, тому Касадо Веларде називає їх «перекладеними запозиченнями». Таким чином, створюється зв'язок між оригінальним терміном і його перекладеним відповідником. Санчес Ібаньєс зауважує, що зв'язок перекладу з терміном походження може проявлятися у різний спосіб. Наприклад, у випадку з *coronabebé*, можна легко відслідкувати зв'язок із англійським оригіналом *coronababy*. Однак у випадку англійського слова *headhunter* зв'язок є вже не таким очевидним, адже його еквівалентом якого є *cazatalentos*. Цей зв'язок підкреслює взаємозалежність мов, якої б інтенсивності він не був [62, с.118].

Розрізняють два типи кальки: лексична та семантична. Лексична калька імітує морфологічну структуру іншомовної одиниці (наприклад, *coronababy* → *coronabebé*), а семантична калька модифікує значення одиниці, яка вже існує в лексиці мови-реципієнта [32, с.180]. Що стосується процесу адаптації кальки, то Гомес Капус пояснює, що «носії мови-реципієнта спочатку аналізують частини іншомовної одиниці, а потім замінюють їх подібними рідними складовими» [35, с. 61]. Маючи це на увазі, можна дійти висновку, що структура запозичення є неоднорідною, і в процесі її перекладу та адаптації головною метою є зберегти його значення, а також оригінальну структуру.

Що стосується запозичень, ми розрізняємо алогенні слова, такі як *lockdown*, які при включенні до лексики мови-реципієнта зберігають свою оригінальну структуру (неадаптовані запозичення), і ті, які адаптуються до її орфографічних правил, як-от *sanitizar* (від англ. *sanitize*). Адаптовані запозичення проходять через ряд морфологічних і орфографічних перетворень, аби інтегруватися в граматичну систему мови-реципієнта [62, с.112]. Масія Аренас уточнює, що способи адаптації варіюються залежно від того, чи запозичення адаптується на основі його вимови чи на основі способу його написання мовою-оригіналом [48, с.8]. У першому випадку йдеться про імітацію фонетики іноземної одиниці (наприклад, англіцизм *zoom* був адаптований до іспанської як *zum*); у другому випадку йдеться про написання іноземного слова

на основі норм орфографії мови-реципієнта (наприклад, англiцизм *scanner*, адаптований відповідно до норм іспанської мови, перетворився на *escáner*). Варто зазначити, що навіть якщо запозичення адаптується до норм мови-реципієнта на основі оригінального написання, то воно все одно зазнає фонологічної модифікації в процесі адаптації.

ВИСНОВКИ ДО ПЕРШОГО РОЗДІЛУ

У першій частині дослідження було розглянуто різні точки зору вчених та дослідників щодо терміну "неологізм". З огляду на невизначеність самого поняття неології, дослідження зосереджується на твердженні, що неологізми не обмежуються лише новими лексичними одиницями, але також включають ті, що вже існують, але зазнали змін або переосмислення. Також розглядалися різні підходи до типологізації неологізмів та класифікації їх за робочу. Обрано класифікацію М.Т. Кабре Кастельві, яка базується на працях Г. Г. Рамос та відрізняється прозорістю та гнучкістю. Ця класифікація підтверджується словником Інституту Сервантеса. На прикладах із сучасної іспаномовної преси було розглянуто основні типи формальних неологізмів. Ми коротко охарактеризували афіксацію, культизми, варіацію, складання коренів, аббревіацію, сиглонімію, акронімію, синтаксичне перетворення та лексикалізацію. Також було охарактеризовано синтаксичні та семантичні неологізми, ступінь їхньої вивченості та дослідження вчених на предмет доцільності включення даних видів неології у загальну типологізацію у якості самостійних розділів. Ми вивчили не лише основні ступені та методи адаптації запозичених лексичних одиниць до норм іспанської мови, але й статус їхньої прийнятності у мас-медійному дискурсі та лінгвістиці. Дослідження теоретичних джерел дозволяє стверджувати, що основними причинами динамічного розповсюдження неологізмів в усіх сферах публіцистики є необхідність деномінації нових явищ та понять, а також принцип мовної економії. Виходячи із усього вищезазначеного, думка вчених є здебільшого одностайною щодо культизмів, складання коренів, лексикалізації та синтагмації. Натомість, у деяких вчених існують власні позиції щодо критеріїв більш детальної класифікації способів словотвору, що базуються на суфіксації. Наприклад, Х. М. Гарсія пропонує розрізняти префікси як прийменникові, прислівникові, оцінні прикметникові та відносні прикметникові [45, с.535]. Також у науковому суспільстві наявні певні сумніви щодо синтаксичного

перетворення як явища у контексті саме формальної неології, а не синтаксичної неології. Ще більше дискусій існує навколо видів і підвидів аббревіації та критеріїв їхньої диференціації, але, як вже зазначалося вище, всі ці моделі не є взаємовиключними. Дебати та пропозиції навколо доцільності виокремлення нових підвидів формальної неології лише демонструють, що дана тема є живою та актуальною та заслуговує на подальше вивчення вітчизняними та зарубіжними лінгвістами.

РОЗДІЛ 2. ПРОДУКТИВНІСТЬ НЕОЛОГІЇ НА ОСНОВІ РІДНОГО СУБСТРАТУ В ІСПАНОМОВНІЙ ПРЕСІ ПІД ЧАС ПАНДЕМІЇ COVID-19

2.1 Пандемія у повсякденному житті та в мовознавстві

Незважаючи на те, що пандемія коронавірусу – подія, яка ще не відійшла у минуле, різнопрофільні дослідження з цієї теми вже активно публікуються. Численні роботи присвячені тому, щоб охарактеризувати нову реальність, впливу якої зазнають мова та суспільство. Стаття Гвядовської окреслює спосіб, у який пандемія вплинула на наше спілкування. У статті вчена вкотре звертається до ідеї про те, що мова є живим механізмом в процесі постійної еволюції, і вона піддається наслідкам пандемії [43, с.2]. Гвядовська вивчає процеси неології, які застосовувалися для створення нових термінів, пов'язаних із пандемією (вона докладно розглядає процеси афіксації, складання коренів та акронімів). Крім того, вона зосереджується на процесах мовних змін, спричинених «вульгаризацію». Під цим терміном Гвядовська має на увазі процес, внаслідок якого слова з наукової сфери входять у повсякденне життя. Приклади такої вульгаризації – медичні терміни, які ввійшли до широкого вжитку: *prueba de antígeno, inmunidad del rebaño, casos positivos, casos sospechosos*.

Ese porcentaje, según los expertos de esa universidad, es suficiente para decir que hay "inmunidad de rebaño", también conocida como inmunidad colectiva o de grupo. (La Vanguardia, 08.04.2021)

Також вчена розглядає значну кількість семантичних неологізмів, поява яких спричинена модифікацією значення певного терміну. У своєму дослідженні Гвядовська зазначає, що ресемантизація, якої зазнали терміни, пов'язані з covid-19, значною мірою пов'язана з розширенням значення або його повною зміною, вона виділяє такі приклади, як *codazo* (раніше це означало «удар, нанесений ліктем», але в часи пандемії це стало формою привітання, альтернативною рукопотисканню, яка дозволяла дотримуватися соціального дистанціювання) і *aplanar la curva* (стратегія, спрямована на сповільнення розповсюдження захворювання) [49, сс.9-10].

En Estados Unidos, dijo, esta práctica es mucho menos común, por lo que el reciente cambio a las ondas de la mano y los codazos le pareció un poco complicado. (La Vanguardia, 15.03.2020)

El distanciamiento social consiste en una buena estrategia para frenar la propagación del coronavirus que estadísticamente significa aplanar la curva de contagio. (El Comercio, 01.05.2020)

У той же час Гвядзовська робить зауваження, що наголошує, що в окремих випадках складно ідентифікувати такі лексичні одиниці саме в неологічному їх значенні, оскільки іноді воно не відходить далеко від початкового значення. Наприклад, таким чином *cuarentena* все ще передбачає ізоляцію, але про період у сорок днів вже не йдеться [49, с.6].

Теларович також досліджує неологізми, пов'язані з коронавірусом, способи їх утворення та частоту вживання цих слів в іспанській та латиноамериканській пресі. У своєму дослідженні він розділяє неологізми на денотативні та стилістичні: «денотативні неологізми будуються за рахунок ресурсів граматики, тоді як стилістичні – ресурсів лексики» [68, с.6]. Вчений зазначає, що його дослідження виявило вищу популярність стилістичних неологізмів.

Преса є важливим виразником еволюційних процесів всередині мови і відіграє важливу роль, перетворюючи okazionalні вживання неологізмів окремими особами на масове використання. Постійна поява нових реалій в наші дні пов'язана, в першу чергу, з прискоренням науково-технічного прогресу, і вимагає відповідного пожвавлення номінативних процесів. Поява неологізмів – функціональних утворень, відповідних новим явищам та поняттям, – є наслідком процесу розвитку мови у відповідь на запит суспільства.

Протягом останніх трьох років преса все частіше використовує неологізми. Ці новотвори можуть бути введені у мас-медійний дискурс і прийняті або відхилені внаслідок цього своєрідного процесу апробації. Деякі консервативні видання позначають неологізми графічно, використовуючи відмінну від звичайного шрифт. Прогресивні видання зазвичай не відмічають ці неологізми. В той же час, той самий неологізм може бути позначений графічно в одному виданні і не мати позначення в іншому.

2.2 Продуктивність формальної неології в контексті пандемії

З 288 формальних неологізмів у вибірці цього дослідження 62 були створені за допомогою процесу префіксації, що і робить префіксацію найпродуктивнішим способом неології в формальному блоці. Знайдені префікси здебільшого застосовуються для модифікації іменників та прикметників, хоча можна знайти чотири неологізми-дієслова, утворених префіксацією (***de**caer*, ***des**confinar*, ***ext**ubar*, ***re**infectarse*).

*Si se extienden más entre la población europea, podrían comprometer la propuesta del pasaporte de vacunación defendido por España para reactivar el turismo, ya que una persona vacunada podría **reinfectarse** con estas variantes.* (La Vanguardia, 04.03.2021)

Вживання префікса «anti-» з іменними основами має на меті заперечення значення основного слова. ***Anti**corona* та ***anti**vacunas* висловлюють відповідно заперечення існування вірусу та протест проти вакцинації, а ***anti**cuarentena* означає спротив ізоляції.

*Los lectores escriben de **los antivacunas**, de la precariedad laboral, las dificultades para conseguir una cita presencial en los organismos públicos y la repercusión del Balón de Oro a Alexia Putellas.* (El País, 08.12.21)

Інше значення, яке може надавати вживання префіксу «анти-», це значення захисту або запобігання:

*Entre otras medidas anunciadas, se han reducido las plazas de asiento en los lugares de restauración, la instalación de pantallas de metacrilato entre los aparatos en el gimnasio y la distribución de un kit **anticovid** que incluye gel hidroalcohólico y jabón medicinal para las manos.* (Barron's, 20.06.21)

Префікси «des-» і «de-», в свою чергу, зустрічаються в дієсловах **desconfinar** та **decaer**. Міранда зазначає, що префікс «des-» зазвичай виражає «інверсію значення» [52, с.82]. Так, у випадку із **desconfinar** йдеться про повернення до попереднього стану, в якому особа не перебувала в ізоляції.

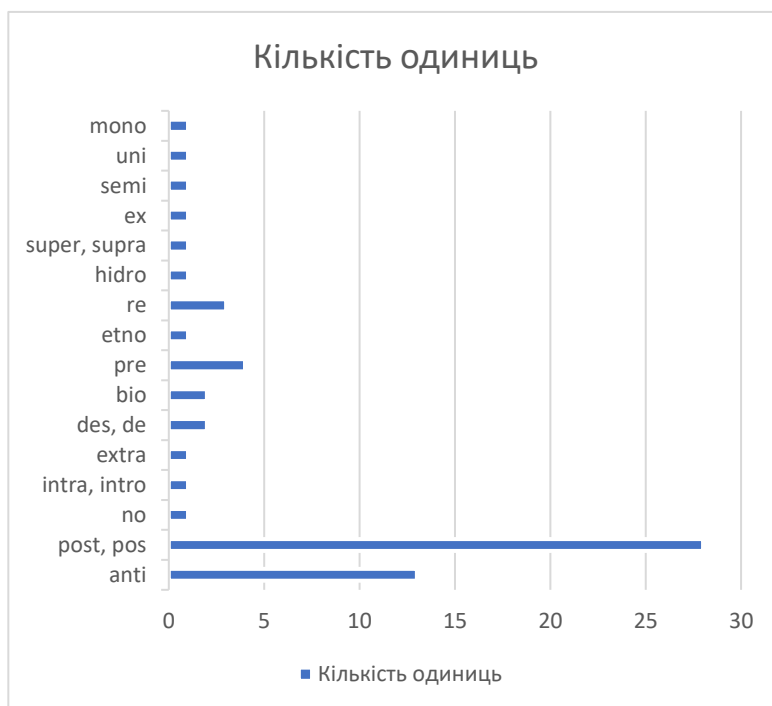
*Los temores de los mandos de la extinción aparecieron antes del mediodía y la única buena noticia es que se pudo **desconfinar** la población de Viver.* (El Mundo, 18.08.2022)

Іншим префіксом, який виражає позбавлення, є «ex-». У слові **extubar**

префікс використовується у значенні видалення трубки (або кількох трубок) із каналу, до якого їх було під'єднано.

*Los hospitales de Castilla-La Mancha logran **extubar** a 26 pacientes afectados por COVID-19.* (El Diario, 28.03.2020)

Префікси, які зустрічаються у вибірці найчастіше, це префікси часового відношення, тобто «pos(t)-» «i «pre». Префікси «pos-» і «post-» використовуються для вираження наступності, «pre-» - для вираження передування.

Miles de personas celebran desde este jueves las primeras fiestas postpandémicas de Sant Joan, en Ciutadella (Menorca), tras el primer toc de fabiol que ha tenido lugar en, Cas Simó, uno de los palacios del centro de la ciudad. (La Vanguardia, 23.06.2022)

El Gobierno andaluz había diseñado un plan de desescalada optimista que permitiría a la comunidad recuperar algo parecido a la normalidad pre coronavirus el 21 de junio, para dar comienzo a la temporada turística a pleno gas. (El Mundo, 02.06.2021)

Касадо Веларде класифікує префікси «super-» і «semi-» як градаційні [25, с. 46]. «Super-» використовується в неологізмі supercontagio зі значенням посилення, йдеться про підвищений ступінь вірогідності передачі вірусу до здорових людей особою, яка має певні природні фактори для цього.

Esto es relevante porque los supercontagios sugieren que algunas personas tienen una mayor predisposición a transmitir el virus y que el SARS-CoV-2 se transmite de forma aérea, es decir, a través de aerosoles. (ABC, 03.09.2020)

«Semi-» має значення «напів» або «майже».

Todo ello en un contexto de amenazas de huelgas. En Madrid, para intentar evitar estos paros, se ha propuesto el curso semipresencial y el desdoble de aulas. (La Vanguardia, 21.08.2020)

Префікси «mono-» та «uni-» стосуються кількості або об'єму.

En ellas se pondrá en práctica esta experiencia durante seis meses y de cuyos resultados dependerá la extensión de la unidosis al resto del territorio nacional, e incluso a otros «grupos terapéuticos», como apostilló la ministra. (El Diario de Leon, 27.03.2021)

Нарешті, частина неологізмів у вибірці має префікс «re-» із семантичним значенням повторюваності [52, с.92]:

El rebrote y confinamiento selectivo en Lérida ha reavivado temores por un posible confinamiento total. (El Mundo, 04.07.2020)

У цьому випадку йдеться про повторний великий спалах захворюваності.

У вибірці є певна кількість термінів, які використовуються на позначення одного й того самого концепту, але мають певні розбіжності у способах написання; деякі префікси пишуться разом з основою, деякі пишуться через дефіс, з літерою «t» або без неї, або навіть через пробіл. Міранда стверджує, що префікси «pos-» і «post-» можуть використовуватися відокремленими пробілом від основи, і що вживання «-t» залежить від вибору мовця [52, с.90], але неологізми, в яких префікс є відокремленим від основи (*anti covid-19, post coronavirus, post covid, post Covid, post cuarentena, post pandemia*), були негативно сприйняті Королівською іспанською академією. Окрім того, Академія виступає проти використання дефіса, однак є виключення, що стосується власних назв та акронімів. [59, сс.137-140].

Вибірка даного дослідження налічує 36 термінів, утворених способом суфіксації. Особливістю цих суфіксів (неоцінних) є те, що коли в вихідному слові відбувається граматична зміна, його значення та функція змінюються. У нашому корпусі суфіксація представлена наступними моделями граматичних змін: Іменник → Іменник, Дієслово → Іменник, Прикметник → Іменник, Іменник → Прикметник, Дієслово → Прикметник, Іменник → Дієслово і Прикметник → Дієслово. За видом процесу в цьому дослідженні ми розбили суфіксацію на три групи: номіналізація (неологізм належить до категорії іменника), ад'єктивізація (прикметника) і вербалізація (дієслова).

Гетерогенний словотвір передбачає зміну в граматичному класі, однак, хоча процес формату Іменник → Іменник не спричиняє даний перехід, новотвір зазнає зміни підкласу. Таким чином, у *alarma* → *alarmismo* і в *covid* → *covidismo* конкретна назва змінюється на абстрактну.

Суфікс «-ada» зазвичай означає раптову зміну або дію. Таким чином, похідне слово *oleada* має на увазі масове виробництво певного продукту або масовий характер певної дії. Слово *vacunatorio* утворене основою *vacuna* і суфіксом «-torio», який позначає «місце, яке має відношення до слова-основи», у цьому випадку *vacunatorio* позначає місце вакцинації населення.

*Una nueva **oleada** de covid-19 parece estarse gestando en Europa con la llegada del frío.* (07.10.2022, CNN)

У блоці Прикметник→Іменник ми також знаходимо суфікс «-ismo» у *covidiotismo*, у цьому випадку суфікс позначає абстрактний іменник, що походить від відприкметникового акроніму *covidiota*. Аналогічно, акронім *covidiota* походить від *covidiotez*, утвореного суфіксом «-ez». І останній суфікс – той, який зустрічається у слові *coronaviralidad*, тобто «-(i)dad», виражає або позначає тривалий стан [17, с.53].

*España no nos deja cerrar las fronteras de Cataluña, España nos roba las mascarillas, secuestra los respiradores en las aduanas, aplica un artículo 155 camuflado con agravantes de nocturnidad, alevosía y **coronaviralidad**.* (El Pais, 26.03.2020)

Щодо іменників, що створені на основі дієслова, є суфікси «-miento» і «-ción» (*confinamiento, virtualización*). Ці суфікси дозволяють висловити результат або наслідок дії, закладеної базовим дієсловом.

***Los confinamientos** tuvieron poco o ningún efecto sobre la salud pública, pero impusieron enormes costes económicos y sociales donde se adoptaron.* (El Diario, 04.01.2022)

*“Es necesario que se avance en **la virtualización** de entornos como alternativa a invertir en estructuras en local para optimizar los beneficios de las arquitecturas en*

la nube respecto a la gestión unificada del dato”, señala el experto. (El País, 30.08.2022)

Серед різних суфіксів, які зустрічаються при аналізі вибірки, один і той самий суфікс може мати різні значення, і в той самий час різні суфікси можуть мати однакові значення. Значення, отримане внаслідок створення неологізмів *covidesco* та *coronavirico* може означати приналежність або виражати зв'язок з вірусом чи пандемією.

Toda mi pandilla está coronavirica perdida. (El Diario de Navarra, 21.01.22)

Неологізми *covidoso* та *coronavirioso* вживаються на позначення тих людей, які інфіковані вірусом. Втім, у випадку *covidico* вихідне значення може вказувати на зв'язок із вірусом, або стосуватися людини із захворюванням на Covid-19, усе залежатиме від контексту:

En él, el autor describe distintos vehículos a través de los que se ha conformado un verdadero «Nuevo Lenguaje Covidico». (ABC, 10.12.2020)

Aseguran que el comportamiento de los pacientes covidicos ha sido ejemplar. (Diario de Almería, 07.05.2020)

Використання суфікса «-ico» в *coronoico* та *coronahistórico* дозволяє описати надмірну концентрацію деяких людей на коронавірусі та ситуації кризи навколо нього. Нарешті, суфікс «-ista» в *covidista* означає позицію підтримки і схильність корегувати поведінкові моделі відповідно до реалій пандемії.

Ahora muchos somos “covidistas” y la industria musical especialmente. (Indiescretos, 02.06.2020)

Процес вербалізації відбувається на основі похідних іменників і прикметників. Ця група представлена найменш широко з усіх, оскільки в ній лише шість слів. Для творення дієслів були використані суфікси «-ar», «-ear» і «-izar».

У контексті творення дієслів Альвар Ескерра розрізняє безпосередню суфіксацію та опосередковану суфіксацію. Безпосередня суфіксація може бути

застосована до слів *cuarentena* та *perímetro*. Йдеться про додавання дієслівного закінчення до цих іменників. Результатом такого процесу «дуже часто є дієслова першої дієвідміни», таким чином виникають дієслова *cuarentenar* та *perimetrar*, які стосуються «відтинку дії, який накладається на початкову лексичну базу» [17, с.60]. *Perimetrar* має значення розмежування території, а *cuarentenar* означає поміщення когось на карантин або примушення до дотримання карантину.

*Tenemos que **perimetrar** el campo de fútbol, contar los hidrogeles, desinfectar los balosnes.* (Diario de Navarra, 23.11.2020)

*Con este horizonte, ha recalcado, “debemos hacer esfuerzos ahora, hay que ser conscientes de que debemos **cuarentenar** si somos positivos en Covid, y, por eso, son importantes alternativas como ésta”.* (La Vanguardia, 16.10.2020)

Опосередкована суфіксація, в свою чергу, характеризується тим, що вона додає нові значення до слова-основи, яке вже є похідним. Альвар Ескерра виділяє суфікс «-ear» як найпродуктивніший, який допускає створення дублетів, подібних до *plantar/plantear* [17, с.61]. Так спочатку від іменнику *cuarentena* утворюється дієслово *cuarentenar* (безпосередня суфіксація) зі значенням дії або діяльності та дієслово *cuarentenear* (опосередкована суфіксація), яке має відтінок повторюваності та сталості.

*...Mientras los demás **cuarenteneamos**, enfrentándose al único superpoder que nos amenaza; a lo mejor ellos forman parte, ahora, del intelectual colectivo del que hablaba Gramsci.* (El País, 09.04.2020)

Суфікс «-izar» є вербалізуючою морфемою, яка може вживатися як із іменниками, так і з прикметниками. *Virtualizar*, наприклад, походить від прикметника і означає трансформацію об'єкта для подальшого його функціонування в режимі онлайн:

*Otro ejemplo es el de First Midwest Bank, que consiguió un aumento del 61% en su tasa de cierre al **virtualizar** sus ventas con el apoyo de LinkedIn.* (El País, 31.10.22)

Завершуючи розмову про суфіксацію, маємо зазначити, що серед неологізмів, утворених цим шляхом, є один з оцінним суфіксом. Йдеться про слово *coronillavirus* (*corona(-illa) + virus*).

No vayamos de 'coronillavirus'. (El Mundo, 26.02.2020)

Оцінний суфікс «- illo,-illa» належить до групи демінутивних. Втім, у даному випадку він позначає не зменшення, а дещо інший відтінок оцінності. Міранда пов'язує суфікс «-illo» із незадоволенням чи презирством [52, с.123], таким чином, йдеться про применшення ролі певного явища, знецінення його.

Лексикалізація в основному виявляється у словах, які зазнають змін ресурсами граматики, але після цього перетворюються на блок у довгостроковій пам'яті і починають використовуватись узагальнено. Лексикалізацію спричиняє широке використання певного слова, коли мовці вживають його настільки генералізовано, що початкове значення складових слова забувається або ігнорується. Тобто в певний момент процес аналізу слова, який початково мав проводити мовець, залишається осторонь процесу сприйняття, і термін залишається безпосередньо в пам'яті людини. Таких термінів у нашій вибірці всього лише три, це *corona*, *covid-19* та його скорочення, *covid*.

Ситуація з лексикалізацією слова *corona* вилася у показовий випадок, який стався з відомим брендом пива «Corona» виробництва мексиканської компанії Grupo Modelo. Широке розповсюдження даних про пандемію та закріплення патрону «corona» у суспільній свідомості призвело до того, що користувачі соціальних мереж Twitter та Facebook розвернули активну лінгвокреативну діяльність навколо нового патрону, створюючи з ним жарти, каламбури і так звані «меми», що призвело до того, що бренд «Corona», який опинився в центрі цієї творчості, не тільки не зазнав збитків, але й, за словами виконавчого директора Білла Ньюландса, підвищив продажі на 20% у світі і став найпопулярнішим на батьківщині компанії, у Мексиці.

Що стосується поширеності префіксації та суфіксації, вживаних разом, то їх у загальній вибірці налічується 36 штук. Втім, всередині цієї групи є підгрупа,

яка в цілому відповідає моделі «Префікс + Лексема + Суфікс», але дає можливість визначити, що один із афіксів було приєднано до вже існуючої одиниці, утвореної шляхом деривації (*covídico* → *anticovídico*). Найчастіше таким афіксом є префікс. Зараз Академія дозволяє ігнорувати цю підгрупу, окремо виділену Брондалем (1943), і розглядати її в контексті префіксації та суфіксації.

Популярною в контексті пандемії виявилася акронімія, яка функціонує як яскраве втілення «ігрового» мовлення та дозволяє реалізувати творчу потребу мовців, створюючи жарти і надаючи словам іронічний або комічний підтекст, який легко зчитується носіями мови.

Касадо Веларде пояснює, що «результатом процесу акронімії є нове слово, значення якого впливає із семантико-означального змісту складових оригінальної одиниці» [25, с.70]. Таким чином, *infodemia* означає надлишок правдивої та неправдивої інформації, з якою ми стикаємося, зокрема в соціальних мережах.

Акроніми, які зазвичай складаються з двох слів, можна класифікувати двома способами: за формою та за функціональністю. Що стосується першого методу класифікації, то Касадо Веларде пропонує розрізняти акроніми за кількістю елементів, які членуються для створення неологізму [25, с.70]. Таким чином, є акроніми, де обидва слова фрагментовані: *infectadura* (*infección* + *dictadura*), *infodemia* (*información* + *epidemia*) та *infoxicación* (*información* + *intoxicación*).

*Así, en este escenario, ha surgido una pandemia paralela a la sanitaria: **la infodemia**, es decir, la sobreabundancia de información, sea rigurosa o no, y que da lugar a la desinformación o a la información errónea.* (El Mundo, 27.09.2021)

У другій частині одиниць усічена лише одна зі складових неологізму, і ця група більш численна – їх у вибірці 23. Для прикладу: *covidemia* (*covid* + *epidemia*), *covidencia* (*covid* + *convivencia*), *covidnoico* (*covid* + *paranoico*), *zoompleaños* (*zoom* + *cumpleaños*).

Durante esta pandemia también hemos celebrado y celebramos zoompleaños , en honor al programa de videollamadas y reuniones virtuales Zoom. (La Vanguardia, 30.01. 2021)

У випадку класифікації за функціональністю і Casado Velarde (2015), і Ulašin (2016) розрізняють сурядні та підрядні зв'язки. Наша вибірка налічує 23 акроніми-іменника, що складаються з двох іменників, і три ад'єктивні акроніми, що складаються з іменника та прикметника (*covidnoico, covideño, covidiano* та *covichivato*). Щодо стосується сурядного зв'язку, то під час дослідження ми виявили лише один акронім такого типу, це *covidengue* (захворювання людини одночасно і на Covid-19, і на лихоманку денге). Характерною ознакою підрядних акронімів є те, що «ядро» неологізму знаходиться на другому місці. Усього вибірка налічує 23 підрядних акроніми. Для прикладу: *covidianidad* (*covid* + *cotidianidad*), тобто адаптація до вимог так званої «нової реальності», *infoxicación* (*información* + *intoxicación*), тобто перенавантаження інформацією; *coronacionalismo* (*corona* + *nacionalismo*), тобто націоналізм, посилений пандемією.

El coronacionalismo ha aflorado en la Asamblea de Naciones Unidas, más que nunca convertida en una Pasarela de Quéhaydelomío. (El País, 26.09.2020)

Також варто охарактеризувати продуктивність варіації в контексті неології пандемії. У нашому випадку вона безпосередньо пов'язана з вірусом: у іспаномовній пресі нами було знайдено 11 варіантів написання назви вірусу Covid-19. Утім варто зазначити, що не всі з цих варіантів є офіційно вірними і рекомендованими до вживання, докладніше про принципи написання назви вірусу висловлюється Fundéu.

Абревіація виявилася не надто популярним способом неології, у вибірці ми можемо віднайти лише 7 термінів даного типу. В основній масі це лексикалізовані аббревіатури, прямо запозичені з англійської мови, вони сприймаються мовцями напряму без розшифрування складових та перекладу.

Процес складання коренів у нашій вибірці представлений досить широко, дана група налічує 32 одиниці. Серед них ми можемо виділити три групи відповідно до граматичної категорії їхніх елементів: Іменник + Іменник, Іменник + Прикметник і Дієслово + Іменник.

Неологізми цього типу, утворені шляхом зіставлення двох іменників, є найбільш поширеними в нашій вибірці. Загалом ми виявили 28 випадків. Важливо також зазначити, що результатом злиття двох іменників завжди є новий іменник. Між компонентами такого неологізму може існувати або сурядний, або підрядний зв'язок. У нашій вибірці сурядний зв'язок має місце лише в шести з 28 випадків (*coronachikunguïa*, *coronadengue*, *coronasalmonela*, *coronasalmonella*, *coronazika*, *covidinfluenza*), і всі вони мають на увазі співіснування різних захворювань із коронавірусною хворобою в організмі однієї людини. Наприклад, у випадку з *coronadengue* йдеться про одночасне захворювання на коронавірус та на лихоманку денге:

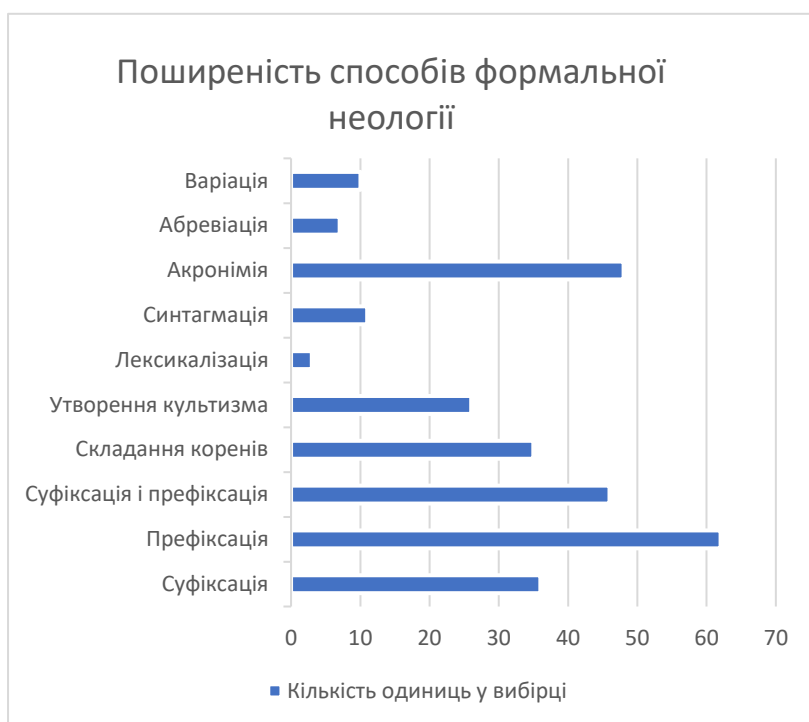
***El coronadengue** no es una mutación del coronavirus como lo son ómicron o Delta, por lo que no pueden compararse en peligrosidad.* (El Debate, 14.02.2022)

Щодо підрядності, то ці неологізми в основному позначають певні об'єкти (*coronabono*, *coronadiccionario*, *covidauto*), абстрактні поняття (*chinocentrismo*, *coronamiedo*, *coronacrisis*) або навіть людей (*coronaesbirro*).

*El líder norteamericano atribuye al **“chinocentrismo”** de la OMS que no fuera capaz de “obtener” y “compartir a tiempo” información sobre el nuevo virus.* (La Vanguardia, 16.04.2020)

У наступній таблиці можна порівняти наочно, яким чином розподілилася статистика щодо популярності різних типів формальних неологізмів.

У безпрецедентному контексті глобальної пандемії формальні процеси неології, зокрема ті, які використовують органічні ресурси іспанської мови, продемонстрували свою високу ефективність. Саме ця група неологізмів складає найбільший відсоток від загальної вибірки.

Широке використання формального словотвору дозволяє іспанській публіцистиці повною мірою експлуатувати різноманітні можливості рідної мови, що сприяє кількісному переважанню формальних неологізмів у статтях різних напрямків та жанрів. Рівень представленості в сучасній іспанській мові неологізмів,

утворених застосуванням різних засобів словотвору, може свідчити про ступінь їх продуктивності. Лексичні одиниці, створені за допомогою афіксації, є найбільш поширеними серед вибірки формальних неологізмів.

2.3 Процеси семантичної неології та їхня ефективність

Однією з найяскравіших характеристик неологізмів, які з'явилися в іспаномовній пресі під час пандемії, є їхня експресивність, оскільки основна їхня частина була створена пересічними іспаномовними громадянами у реаліях самоізоляції. Прикладом цього є такі нові одиниці, як *aplauzaso* (тобто масовий публічний вираз підтримки працівникам сфери охорони здоров'я шляхом аплодисментів) або *martillazo* (тобто жорсткі дії уряду, спрямовані на сповільнення поширення пандемії), це лише кілька окремих випадків. Сучасний газетний дискурс є сприятливою сферою для лінгвокреативності журналістів [14, с.169].

Попередні факти зумовлюють інтерес до вивчення характеристик подібних одиниць та ступеню їхньої вживаності у публіцистиці, адже часто саме у ній неологізми проходять апробацію.

Через культурні та соціальні процеси слова змінюють конотацію під час криз і набувають нових значень під впливом подій, суттєвих для носіїв мови. Семантична зміна слів здійснюється або через набуття словом нового значення, або шляхом збереження початкового значення та набуття додаткового тією самою лексемою. Наприклад, *perrero* визначається DRAE 23 редакції (2014 р.) [26] як «людина, чия робота полягає у відлові покинутих або бродячих собак, або людина, яка захоплюється розведенням та утриманням собак». Під час епідемії Covid-19 цей іменник набув додаткового значення. Ним почали позначати людей, які використовували вигул собак як привід для обходу жорстких норм карантину та прогулянок на вулиці кілька разів на день. Крім цього, можна зустріти неологізми, які зазнали подвійної трансформації. Тобто, перш ніж стати семантичним неологізмом, слово пройшло процедуру складання коренів, абрєвіації, скорочення або переходу у іншу граматичну категорію:

Por su parte, el viceconsejero madrileño recordó que el CDC ha planteado la posibilidad de reducir de diez a cinco días el aislamiento o la cuarentena de los asintomáticos y el seguimiento con mascarilla cinco días después. (La Vanguardia, 28/12/2021)

У даному випадку прикметник *asintomático* (тобто «безсимптомний») перейшов із категорії прикметника у категорію іменника, набувши його граматичних властивостей, а потім перетворився на семантичний неологізм, яким позначаються люди, що хворіють на covid-19, але не мають характерних симптомів захворювання.

Також у статтях, що публікувалися у іспаномовній пресі у період пандемії, наявні семантичні неологізми, представлені прикметниками, що набули нового значення. Вони є менш численними, ніж неологізми- іменники, але також виявили свою продуктивність:

Ser positivo hoy en día nada tiene que ver ni con la carga eléctrica ni con el optimismo. La connotación negativa que ha adquirido la palabra con la covid es más que evidente. (La Vanguardia, 30.01.2021)

У випадку цієї цитати прикметник *positivo* змінює конотацію на протилежну початковій – у контексті пандемії він позначає людину, яка має підтверджену хворобу.

Продуктивними для семантичної неології виявилися також дієслова. Чимала частина цих дієслів походить від іменників:

*Con este horizonte, ha recalcado, “debemos hacer esfuerzos ahora, hay que ser conscientes de que debemos **cuarentenar** si somos positivos en Covid, y, por eso, son importantes alternativas como ésta”.* (La Vanguardia, 16.10.2020)

У даному випадку дієслово **cuarentenar** (також у пресі часто зустрічається варіант «cuarentenear») має на увазі ізоляцію хворої на Covid-19 або контактної особи.

Найбільш широко вживаними виявилися іменникові неологізми (52% вибірки семантичних неологізмів). Таку популярність можна пояснити великою кількістю нових явищ та реалій, які в іспанській мові отримали загальну назву *nueva realidad* (нова реальність). Занурення соціального, економічного та політичного життя суспільства у принципово нові обставини самоізоляції, карантинних обмежень та кризи зумовило виникнення попиту на створення неологічних одиниць для позначення нових реалій життя:

La ocupación hospitalaria, por ejemplo, viene bajando desde hace días y aunque haya un subregistro, eso indica que la curva está bajando. (El País, 29.01.2022)

Семантичні неологізми-іменники продемонстрували свою продуктивність у цій ситуації, адже вони не тільки задовольняють деномінативну функцію, але й відповідають принципу мовної економії, послуговуючись вже існуючим словниковим запасом мови.

Другими за обсягом у вибірці (29%) стали дієслова. Більша частина з них є відіменниковими. В основному ці дієслова стосуються процесів переходу на дистанційний режим функціонування або заходів, що стосуються охорони здоров'я:

*Estamos bajando y quizás puede haber algún repunte a medida que **desescalamos**, pero también estamos aumentando la capacidad diagnóstica.* (El País, 18.05.2020)

Третіми за вживаністю виявилися прикметники, які налічують 14% від усієї вибірки. Вони частіше стосуються характеристик суспільного життя під час пандемії та режиму самоізоляції:

*Niños **pandemiales**: la generación incógnita.* (ABC, 15.04.2021) Останніми за поширеністю виявилися семантичні неологізми-

словосполучення. Йдеться про дії, які вже існували до пандемії, але після поширення вірусу набули нового сенсу:

*La palabra «gracias», una alternativa inclusiva y que respeta las distancias frente al **choque de codos**.* (ABC, 11.09.2020)

У цьому конкретному випадку йдеться про новий спосіб вітання, який поширився у суспільстві під час епідемії у якості альтернативи потисканню рук, коли загальновідомим став факт, що вірус передається зокрема через дотик.

Зазвичай схильність до широкого використання неологічної лексики демонструють такі сфери публіцистики, як, наприклад, політика, наука, технології або суспільне життя, тобто ті сфери, у яких потреба у новій лексиці зумовлюється стрімкими змінами [46, с.154]. Під час епідемії найбільшу продуктивність процесів семантичної деривації продемонстрували наступні розділи публіцистики.

Найпродуктивнішою виявилася сфера суспільного життя (35%). Це зумовлено тим, що під час епідемії коронавірусу та політики ізоляції, яку провадили більшість урядів іспаномовних країн, суспільство активно генерувало неологічні одиниці, аби пристосуватися до нових реалій життя та деноміновати

його особливості: *martillazo*, *aplausazo*, *alarmista*. Чимало лексики, створеної користувачами соціальних мереж під впливом подій пандемії, згодом мігрувало до преси. Ця лексика найкраще передає особливості суспільного життя періоду ізоляції і часто є стилістично маркованою.

Другою за розповсюдженістю неологічних одиниць стала сфера охорони здоров'я (25%). В умовах пандемії система охорони здоров'я почала відігравати провідну роль у житті суспільства та його розвитку. Лексика, яку раніше відносили до спеціальної, набула поширення серед пересічних громадян і стала широко застосовуватись у пресі: *asintomáticos*, *hidroalcohólicos*, *cuarentenar*. Деякі видання після поширення пандемії додали пункт «Коронавірус» до темників у якості нового розділу (Página 12), але у даній статті новини із цього розділу розглянуті у складі групи «охорона здоров'я».

По 15% від вибірки семантичних неологізмів було відібрано із розділів «Культура» та «Колумністика». У період пандемії культура фактично була змушена розвиватися у дистанційному режимі, і більшість неологізмів цієї сфери стосуються саме цієї діджиталізації культурних явищ. Наприклад, «*virtualizarse*», тобто перейти у онлайн-формат функціонування.

Розділ «Колумністика» включає у себе такі теги, як «*Opinión*» та «*Columna*», та стосується особистих думок та роздумів журналістів на теми, пов'язані із впливом епідемії на життя суспільства.

Найбідніше семантичні неологізми були представлені у розділах «Наука» та «Економіка» (по 5%) відповідно. Це можна пояснити станом стагнації, який охопив ці сфери діяльності внаслідок поширення епідемії. Удар по дослідницькій роботі та ринку на піку пандемії фактично призупинив будь-який їхній розвиток. Дослідження здебільшого проводилися саме у сфері охорони здоров'я як у найбільш критичній для даного періоду.

2.4 Вживання механізмів синтаксичних неологізмів

Поширеність використання механізмів синтаксичної неології під час пандемії covid-19 була зумовлена здебільшого соціальними процесами. Ця група,

заснована на рідному субстраті, виявилася найменш продуктивною, на відміну від формальної неології та семантичної неології. Утім, вона вартує бути розглянутою, оскільки є наслідком характерних соціальних трансформацій.

Під час пандемії популярності зазнало вживання механізмів синтаксичної транскатегоризації, але не в тому, що стосується вербалізації, а в зміні категорії роду іменників, які позначають професії та спеціалізації. Пандемія спричинила зростання представленості та видимості жінок у спеціальностях, пов'язаних із охороною здоров'я, і цей соціальний процес сприяв підсиленню нагальної потреби деноміновати явище.

***Epidemióloga:** El mayor problema sería una variante que saltara la inmunidad.*
(La Vanguardia, 12.09.2021)

*Yvelise Barrios, **inmunóloga:** «A día de hoy, con tres dosis tenemos buena inmunidad frente a la covid»* (El Debate, 18.06.2022)

Академія вважає, що зміни в іспанській мові мають ідеологічний характер. Більшість неологізмів, утворених за допомогою синтаксичних відхилень, маркуються графічно та не звучать органічно для мови. Зазвичай такі неологізми використовуються в статтях про соціально-політичні проблеми, зокрема фемінізм, суспільну нерівність та гендерну ідентичність, і з'являються в заголовках, щоб привернути увагу читача.

Хоча більшість синтаксичних неологізмів не є офіційно визнаними, Академія бачить своєю місією включення до словника тих слів, які широко вживаються іспаномовним населенням. Таким чином, вхід синтаксичних новотворів до нормативної іспанської лексики залежить від того, наскільки популярними вони стануть серед мовців і чи закріпляться вони в активній лексиці.

2.5 Граматична категоризація формальних новотворів

Основна функція використання неологізмів у публіцистичному дискурсі полягає не тільки в привертанні уваги читача або лексичній економії, але й у

номінативній функції. У мовній картині світу нечасто існує кілька абсолютно ідентичних за змістом лексичних одиниць для позначення специфічного явища.

Ситуація ізоляції та тимчасового сповільнення глобалізаційних процесів, спричинена пандемією, призвела до стимуляції лінгвокреативних процесів.

Більшість із іншомовних запозичень, що використовуються мас-медійним дискурсом, не входять до складу іспанської лексики у своїй оригінальній формі – вони зазнають тих чи інших форм адаптації. Таким чином досягається дві цілі – лексичний склад мови оновлюється та поповнюється відповідно до потреб суспільства, але мова зберігає свою цілісність та ідентичність.

Першими за поширеністю виявилися іменники (144 випадки), з яких абсолютна більшість є абстрактними. Це пояснюється тим фактом, що в умовах ізоляції та безпрецедентних карантинних заходів, вжитих урядами, суспільство мало стрімко адаптуватися до нової реальності і створювати найменування для реалій життя в дистанційному форматі. Ті іменники, які не є абстрактними, в основному стосуються або сфери охорони здоров'я у тих випадках, коли йдеться про вакцини, медичні заклади та заходи уряду (*telemedicina, covidólogo, revacunación*), або суспільної сфери, а саме способів адаптації до нових реалій, психологічних станів людей в зв'язку з ситуацією пандемії, змін у їхньому буденному житті (*covidofobia, alarmista, covidianidad*).

Наступними за вживаністю є неологічні прикметники (89 випадків). Всі з тих прикметників, які присутні у нашій вибірці, є або якісними, або відносними, але в обох випадках вони стосуються властивостей реалій життя під час пандемії або так чи інакше характеризують функціонування суспільства у таких умовах. Основна частина їх є відіменниковими і представлені в числі неологізмів, утворених за допомогою процесів афіксації.

Третіми за популярністю в пресі виявилися дієслова (20 випадків), всі з них стосуються або деномінації заходів уряду для запобігання поширенню

коронавірусного захворювання, або особливостей функціонування соціуму в умовах ізоляції.

В матеріалах іспанської преси чітко спостерігається номінативна функція неологізмів. Абстрактні неологічні іменники мають найбільшу кількість вибірки, що свідчить про вплив соціальних процесів та рухів на лексику публіцистичного дискурсу. Це також може призвести до збагачення сталого лексичного запасу сучасної іспанської мови.

ВИСНОВКИ ДО ДРУГОГО РОЗДІЛУ

Преса грає важливу роль у відображенні еволюційних процесів в мові, допомагаючи перетворити випадкові вживання неологізмів окремими особами на їх масове використання. Завдяки постійному прискоренню науково-технічного прогресу в наші дні з'являється безліч нових реалій, що вимагає активізації номінативних процесів. Таким чином, поява неологізмів - функціональних новотворів, які відповідають новим явищам та поняттям - є наслідком процесу розвитку мови, що відповідає запитам суспільства.

Серед процесів неології, заснованих на рідному субстраті іспанської мови, найвищий ступінь продуктивності продемонстрували механізми формальної неології. Із них найпродуктивнішим виявився механізм префіксації (62 одиниці) із найпопулярнішим префіксом «post-» («pos-»), що може бути спричинено занепокоєнням суспільства наслідками пандемії та орієнтацією на відновлення звичного способу життя після тривалого локдауну. Друге і третє місце посідають акронімія (48 одиниць), яка є проявом ігрової діяльності мовців в основному навколо концепту «сovid», та префіксація разом із суфіксацією (46 одиниць), оскільки значна частина одиниць зазнали обох процесів афіксації одночасно, але першість якогось із них неможливо визначити. Четвертою за популярністю є суфіксація (36 одиниць), найпопулярнішим афіксом в цій групі є суфікс «ісо», який найчастіше передає надмірну фіксацію на об'єкті, вираженому основою (в більшості випадків таке ядро відноситься до семантичного поля пандемії). Менший ступінь популярності продемонстрували інші способи формальної неології, а також семантична неологія. Про синтаксичну неологію можна говорити у порядку статистичної похибки, вона майже не представлена у вибірці, але стосується в основному соціальних процесів, а не пандемії як такої.

РОЗДІЛ 3. ІНШОМОВНІ ЗАПОЗИЧЕННЯ ПЕРІОДУ ПАНДЕМІЇ ТА ЇХНЯ АДАПТАЦІЯ

3.1 Адаптовані запозичення та способи їхньої інтеграції в корпус мови-реципієнту

Через глобалізацію та властивість засобів масової інформації стрімко поширювати нову лексику присутність іноземних елементів у мовах збільшилася в рази. Запозичення здебільшого надходять з тих мов, які майже завжди є більш впливовими з точки зору фінансів та політики або є мовами міжнародного спілкування.

Запозичення, тобто лексичні одиниці, інкорпоровані з інших мов, є важливим джерелом надходжень нової лексики в корпус іспанської мови. Однак, всупереч очікуванням, іноземних слів у вибірці виявився відносно невеликий відсоток.

Часте вживання іншомовного терміну носіями певної мови може призвести до того, що мова-реципієнт, у нашому випадку іспанська, включить термін до власної лексичної бази і в кінцевому підсумку адаптує його повністю (у вигляді кальки) або частково (у вигляді запозичення).

Усі терміни, які були знайдені нами під час проведення нашого дослідження, представлені англіцизмами різного ступеню адаптації до норм іспанської мови, в загальній кількості їх 35. У *La neológica de las lenguas* (2021) Санчес Ібаньєс стверджує, що запозичення розділяються на групи відповідно до їхньої адаптованості до норм мови-реципієнта. Таким чином, у нашому дослідженні представлені наступні групи: адаптовані запозичення, неадаптовані запозичення і кальки.

Адаптація запозичень потребує часу і широкого вжитку носіями мови-реципієнта, саме тому наша вибірка не налічує багато адаптованих запозичень, їх 3 одиниці з 35. Розглянемо ці випадки.

Санчес у своєму дослідженні детально розглядає наступний факт: у англійській мові є такі подвоєння приголосних, яких немає в іспанській.

Оскільки таких сполучень в іспанській мові немає, ці сполучення скорочуються до приголосного, як у випадку англійського слова *coronial*: при адаптації до іспанської мови подвоєння приголосних «nn» було спрощене до «n» (*coronial*) [62, с.130].

*Según explica Berkeleyside, los nacidos a partir de la eclosión del coronavirus serán conocidos como coronials . La generación **coronial**.* (La Vanguardia, 7.04.2020)

Дієслова *sanitizar* та *zoomear* адаптовані шляхом додавання вербалізуючого суфіксу «-ear», таким чином вони набувають дієслівних закінчень першої дієвідміни, оскільки, як зазначає Санчес, ця дієвідміна дозволяє включати нові дієслова, на відміну від другої та третьої дієвідмін [62, с.119].

*Al llegar **sanitizan** tu equipaje. Puedes pedir que también saniticen tu celular, tarjetas o algún documento mediante tecnología de luz ultravioleta.* (El Universal, 23.03.21)

*Me paso el día **'zomeando'**.* (El Diario, 23.05.20)

3.2 Особливості функціонування неадаптованих запозичень

Запозичення - це «лексичні елементи мови, які загалом зазнають морфо-орфографічної адаптації до мови-приймача» [62, с.5]. Неадаптовані запозичення, наведені у нашій вибірці, часто зберігають своє оригінальне написання повністю та без будь-яких змін (*booster, home office* у *sell off*).

*En torno a un segundo **booster** de las vacunas de la covid, se despeja cualquier duda.* (El Debate, 18.06.2022)

Утім, це не означає, що вони не зазнають фонологічних змін у процесі адаптації.

При фонологічній адаптації іноземного запозичення відбувається зміна його написання (орфографічна адаптація). Масія Аренас стверджує, що в англійській мові може бути до чотирьох приголосних за ядром складу, яке може бути представлене як голосним, так і приголосним. Однак в іспанській мові ядром складу може бути лише голосна, за якою може йти лише приголосна (або дві, якщо це іноземне слово, наприклад, *coronials*) [48, сс.18-22]. Із іншого боку,

запозичене слово адаптується до мови-реципієнта відповідно до правил акцентуації останньої [62, с.138]. *Coronamanía*, наприклад, є словом, яке не мало б мати графічного наголосу. Однак «і» наголошується, аби мати змогу розділити склад надвоє:

“Quiero exponer lo que llamo coronamanía”, explicó un médico en un video compartido en YouTube, el que por su tenor rápidamente se viralizó. (La Tercera, 5.11.2020)

Послуговуючись дослідженням Аренас (2015), ми проаналізували також фонетичні адаптації, яких зазнала запозичена лексика в нашій вибірці. Таким чином, англійські голосні фонемі /ɪ/ та /i:/ заміщуються іспанською фонемою /i/ (*covid free*), адже ця фонема є максимально наближеною до оригінального звучання.

Фонемі /ɒ/, /ɔ:/ та /oʊ/ (наприклад, у *sell-off*, *call center* або *long covid*) відповідають іспанській голосній фонемі /o/; /u:/, що зумовлює заміну на іспанську фонему /u/ (*zoomer*, *booster*).

Фонемі /ɑ:/ та /æ/ відповідають іспанській фонемі /a/ (*webinar*, *pandemial*). У залежності від написання мовою оригіналу голосна фонема /ə/ може зумовлювати використання як іспанської фонемі /a/ (*pandemial*, *take away*), так і фонемі /e/ (*tracker*, *super spreader*). Що стосується приголосних, то англійський /ŋ/ провокує використання фонемі /n/ (*zoomboombing*, *long covid*), а англійське /w/ зумовлює заміну на фонему /g/ або /u/ залежно від місцезнаходження у слові (*webinar*, *take away*).

Щодо морфологічної адаптації Санчес зазначає, що для іменників рід неологізмів визначається артиклем, який стоїть перед іменником, або, якщо існує відповідник такого слова, йому присвоюється рід цього відповідника [62, с.116]. У випадку адаптованого запозичення *coronamanía*, оскільки слово *manía* існує в іспанській мові, запозичення має жіночий рід. Той самий принцип застосовується до неадаптованих запозичень. *Lockdown* має чоловічий рід,

оскільки його відповідник в іспанській мові – *confinamiento*, іменник чоловічого роду:

Pero según ha averiguado el periódico The Moscow Times, la capital entrará en un 'lockdown' estricto si las infecciones por coronavirus continúan aumentando. (El Mundo, 22.10.21)

Що стосується запозичення *webinar*, утвореного поєднанням англійських слів *web* і *seminar*, то тут основою є другий корінь. Оскільки в іспанській мові йому відповідає слово чоловічого роду (*seminario*), то *webinar* має той самий рід, що відповідник, отже, чоловічий.

El Dr. Nicolás Varela y María Carrión, enfermera de Práctica Avanzada en el Área del Dolor de Clínica Universidad de Navarra, imparten un webinar sobre el dolor. (Diario de Navarra, 15.10.21)

Санчес також зазначає, що англійські слова, які закінчуються на «-ing», такі як *zombombing*, матимуть чоловічий рід [62, с.126]. Крім того, слід зазначити, що такі слова, як *zoomer*, є нейтральними, оскільки вони можуть вживатися у чоловічому, так і в жіночому роді, тому рід визначатиметься артиклем відповідно до контексту. Множинні форми запозичень цього типу утворюються додаванням «-s» у кінці слова, оскільки вони закінчуються на голосну або зберігають оригінальне написання (*coronamanías, pandemics o webinars*). Щодо прикметників, *super spreader* і *covid free* (або *COVID-Free, COVID-FREE ma Covid-free*), то тут рід також визначається артиклем.

Emoció en el primer concert «COVID-FREE». (La Vanguardia (Català), 28.03.2021)

3.3 Механізми калькування

Інший спосіб поповнення лексичної бази іспанської мови – це калька. Існує два типи кальки: лексичні та семантичні. У нашій вибірці всі кальки, які ми знаходимо, належать до лексичного типу. Ці кальки імітують структуру англіцизму за допомогою використання внутрішніх ресурсів мови. Наприклад,

coronababy (*corona* + *baby*) і калька *coronabebé* (*corona* + *bebé*). Лексична калька *coronabebé* імітує морфологічну структуру іншомовної одиниці (*coronababy*).

Otra palabra que ha generado controversia es “coronabebé” que se refiere a los bebés que nacieron en época de coronavirus y experimentan características del entorno, tales como no poder ser abrazados, besados, ni acariciados por personas que no pertenezcan estrictamente a su núcleo familiar. (La República, 27.04.21)

У даному випадку ми можемо спостерігати, як механізм аналізує структуру одиниці мовою оригіналу, а потім створює її повну копію ресурсами мови-реципієнта.

Використання механізмів калькування не є негативним явищем, адже цей процес реалізується мовцями у тих випадках, коли в лексичній базі мови-реципієнта існує певна лакуна, яку є потреба заповнити. Уживання не тільки кальки, але й запозичень взагалі можна назвати логічним і передбачуваним явищем в умовах, коли суспільство опинилося у безпрецедентних обставинах і мало реалізувати деномінативну потребу за рахунок або рідного, або іноземного субстрату. Утім, кількість саме кальок у вибірці виявилася незначною, в контексті пандемії носії іспанської мови здебільшого тяжіли до використання неадаптованих запозичень.

ВИСНОВКИ ДО ТРЕТЬОГО РОЗДІЛУ

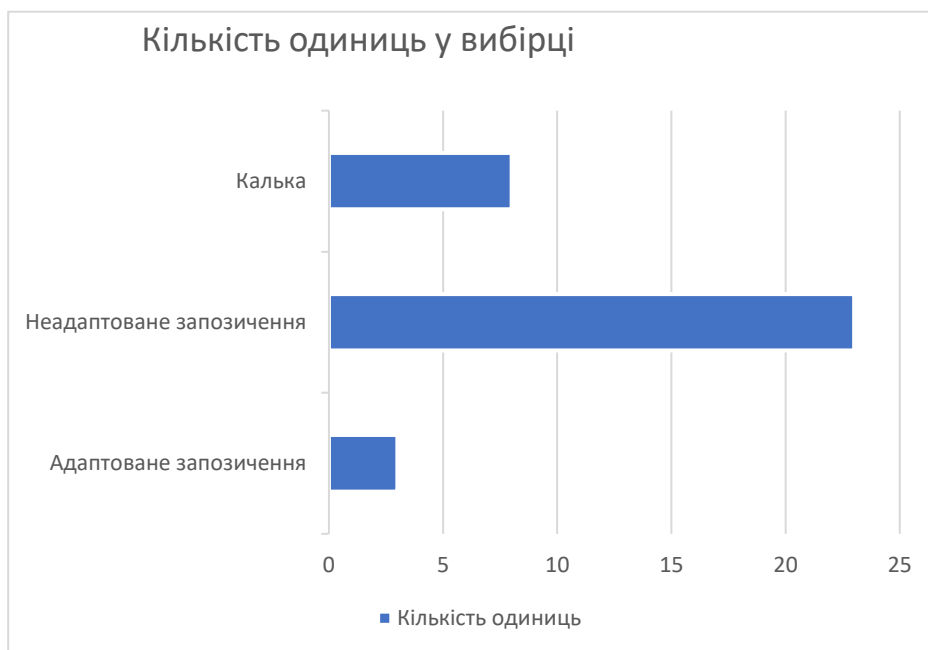
У період пандемії іспанська мова поповнилася іноземними запозиченнями. Незважаючи на існування різних позицій щодо включення іноземних слів в іспанську мову, «факт полягає в тому, що надходження слів з інших мов властиве процесу еволюції мови» [62, с.108]. Обмеження контактів і обміну лексикою з іншими мовами спричинило б застій та сповільнення еволюції іспанської мови.

У нашій вибірці ми віднайшли виключно запозичення з англійської мови.

Ми проаналізували запозичені слова двома способами: з одного боку, за ступенем адаптації, яку вони зазнали, коли були введені в мову (кальки, адаптовані запозичення та неадаптовані запозичення), а також відповідно до фонологічних, орфографічних та морфологічних змін, яких вони зазнали в процесі адаптації.

З іншого боку, ми проаналізували їх відповідно до структури, яку вони мають, тобто до того, який процес впливав дані одиниці в процесі їхнього творення рідною мовою.

Що стосується розрізнення за ступенем адаптації, ми виявили більшу

кількість неадаптованих запозичених слів, які були адаптовані лише відповідно до їх оригінального написання, хоча це не виключає, що вони не зазнали фонетичних змін у вимові.

Санчес Ібаньєс стверджує, що ступінь адаптації лінгвістичних запозичень впливає на їх прийняття в мові-реципієнті [62, с.110]. Таким чином, кальки дають можливість слову адаптуватися краще, оскільки вони повністю інтегрують лінгвістичну систему мови-реципієнта.

Варто зазначити, що в основному запозичення різного ступеню адаптації, які з'являються в пресі, зазнають графічного позначення – їх виділяють або курсивом, або жирним шрифтом, або застосовують обидва способи виділення тексту. Це виокремлює запозичення з масиву тексту і з одного боку привертає увагу читача, а з іншого є ознакою того, що запозичення ще не інтегрувалося у корпус власної лексики мови та має неологічний відтінок значення.

ВИСНОВКИ

В ході нашої роботи ми дійшли висновку, що лінгвокреативні процеси в іспаномовному суспільстві в умовах кризи є не тільки поширеним, але й характерним явищем. Вони можуть використовуватися в статтях економічної, політичної, соціальної та культурної тематики і нести ознаки як стилістичної забарвленості, так і стилістичної нейтральності. Одним із основних факторів бурхливої неологічної діяльності виявилася широка залученість носіїв іспанської мови з усіх верств населення до номінативних процесів. Така залученість виникла внаслідок безпрецедентних умов загальної ізоляції, в яких повсякденне життя зазнало віртуалізації та спілкування здебільшого перейшло в онлайн-режим, що посприяло швидкому закріпленню нової лексики та її прискореному поширенню.

Період ізоляції, спричинений епідемією Covid-19, викликав поживлення популяризації нових видів інтернет-ресурсів, технологій і соціальних мереж, а разом з ними – альтернативних способів комунікації та пов'язаних із цими явищами неологічних одиниць.

Основною функцією, що виконують у пресі неологічні лексичні одиниці, є номінативна функція. Саме цим пояснюється як значна кількість абстрактних іменникових запозичень, які входять до складу іспанської лексики ще до того, як вона встигне сформувати власний аналог, так і висока ступінь вживаності ресурсів рідного субстрату в процесі формальної неології. Обставини пандемії та відсутність попереднього досвіду життя в подібних умовах створили значну лакуну концептів, які потребували деномінації. Виникла потреба в найменуванні соціальних рухів, нових реалій життя, політичних заходів. Значна частина професійної лексики перейшла у широкий ужиток.

У деяких неологізмах з числа проаналізованих нами простежується тенденція до стислості форми та скорочення витрати мовних засобів для деномінації концепту. Таким чином реалізується функція економії лексичних засобів. Водночас неологізми привертають увагу (про що свідчить тенденція

журналістів розміщувати їх у заголовках статей) і легко запам'ятовуються, отже, швидше поширюються і частіше вживаються в усіх стилях мовлення.

У ході дослідження нами були розглянуті та проаналізовані уже існуючі способи класифікації неологізмів та роботи, присвячені природі неологізму. Наше дослідження підтвердило відсутність однотайності серед лінгвістів у питанні сутності неологізму як такого. Утім, щодо часового фактору як способу ідентифікації неологізму думка вченого суспільства є здебільшого однотайною. Загально визнаної моделі класифікації неологізмів також на даний момент не існує, вчені створюють свої власні класифікації або послуговуються вже існуючими. Одні класифікації виділяють семантичні та синтактичні неологізми в окрему групу, інші ігнорують семантичні неологізми як такі і виділяють лише механізми синтаксичного переходу. Підхід до розпізнавання механізмів формальної неології та зокрема до роботи із випадками одночасної суфіксації та префіксації також різниться.

Нами була створена вибірка неологічних одиниць за 2019-2023 роки, вона базується на матеріалах онлайн-видань та налічує 322 неологізми різних типів. Ми послуговувалися такими виданнями, як *El País*, *El Mundo*, *ABC España*, *La Vanguardia*, *El Diario*, *La Voz de Galicia*, *El Diario de León*, *Diario del Sur*, *El Comercio*, *Diario de Navarra*, *La República*, *Página 12* та деякі менш популярні, такі як *Vogue España*, *El Debate* або *Barron's*. Вибірка не обмежувалася певними розділами або тематичними полями, оскільки пандемія вплинула на всі без виключення сфери життя суспільства, і для нас було важливо дослідити зміни у лінгвокреативних процесах в усіх можливих питаннях від охорони здоров'я до фінансів і спорту.

В процесі аналізу вибірки нами був охарактеризований ступінь продуктивності основних способів неології, і ми дійшли наступних висновків. Неологізми періоду пандемії демонструють високу схильність до використання рідного мовного субстрату, і лише відносно менша доля неологізмів базується на запозиченнях. До цієї групи можна віднести частину продуктів аббревіації,

перенесених в іспанську лексику з англійської без аналізу та перекладу їхніх складових частин, а також випадки запозичень різного ступеню адаптації. У випадку кальки використовуються внутрішні лексичні ресурси іспанської мови, але структура та значення належать мові походження.

Що стосується найпродуктивнішого за нашою вибіркою способу неології, то таким виявилася префіксація із загальною кількістю в 62 одиниці. Найпродуктивнішим префіксом виявився префікс «post-» («pos-»), який в основному стосувався пост-пандемічних процесів та змін. Також високий ступінь продуктивності продемонструвала акронімія (48 одиниць), що можна вважати проявом схильності до мовної гри у безпрецедентних обставинах. Найчастіше неологізми цього типу вживалися у розділі «Колумністика» або «Орініон», або при прямому цитуванні соціальних мереж політиків та інфлуенсерів. Найпопулярнішою складовою для акронімії стала лексема «covid». Третіми за поширеністю стали неологізми, утворені механізмами суфіксації і префіксації (46 одиниць), що було пов'язано із нашаруванням формальних процесів на вже модифіковані одиниці і неможливістю встановити першість одного зі способів.

На основі нашої вибірки нами був проаналізований ступінь впливу іншомовного субстрату на словотворчі процеси іспанської мови в період пандемії. Одиниць, які можна охарактеризувати як запозичення, ми знайшли 34, з них 3 – адаптовані запозичення, 23 – неадаптовані запозичення, і 8 – кальки. Неадаптовані запозичення все ж зазнають певних фонологічних, морфологічних та орфографічних змін відповідно до норм іспанської мови. Механізм кальки передбачає попередній аналіз структури та значення одиниці мовою оригіналу з подальшою його імітацією. Варто зазначити, що в нашій вибірці єдиним джерелом запозичень виявилася англійська мова.

Таким чином, найвищий ступінь продуктивності продемонстрували механізми формальної неології на основі рідного субстрату іспанської мови. Ми робимо припущення, що на це повипливало тимчасове сповільнення

глобалізаційних процесів, які зазвичай є чинником постійного мовного обміну і які унеможливилися через тривалий локдаун. Через обмеження міжнародних контактів процеси зовнішнього обміну сповільнилися, але в той самий час пожвавилися внутрішні лінгвокреативні процеси. На таке пожвавлення могла повпливати необхідність деноміновати безпрецедентні особливості життя в «новій реальності», як назвало іспаномовне суспільство період пандемії. Буденні процеси віртуалізувалися, виникло чимало неологічних одиниць, пов'язаних саме з процесами функціонування суспільства в режимі онлайн. Широке використання соціальних мереж замість очного спілкування посприяло тому, аби оказіонально створені мовцями неологізми фіксувалися письмово і набували більшого поширення.

Питання пандемії не є закритим, вона продовжує надавати лінгвістам матеріали для подальших досліджень. У майбутньому перед нами стоятиме завдання вивчення і систематизації неологізмів цього періоду, частина з них закріпиться в активній лексиці і втратить неологічний характер, частина випаде з ужитку. Важливим буде дослідження словотворчих процесів часів пандемії covid-19 у довгостроковій перспективі, саме у цьому ми вбачаємо академічний інтерес для майбутніх досліджень.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Алімова Р. Р. Неологія в аспекті дериваційних і семантичних процесів. Ібероамериканські зошити. 2013. №2 (2). С. 75–89.
2. Б'ялик В. Д. Аббревіація як засіб утворення неологізмів / В. Д. Б'ялик, О. В. Візнюк // Актуальні проблеми романо-германської філології в Україні та Болонський процес : матеріали Міжнарод. наук. конфер. (24-25 листопада 2004 р.) – Чернівці : Рута, 2004 – С. 21-23.
3. Гальченко Я. С. Емоційно-оцінні суфікси з деспективним значенням у сучасній іспанській мові. Актуальні проблеми іспанської мови : тези міжв. студ. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 23 груд. 2016 р. Запоріжжя, 2016. С. 179-180.
4. Гудзь Н.О. Інтернет-дискурс як новий тип комунікації: структура, мовне оформлення, жанрові формати. Сучасні лінгвістичні студії : Навчальний посібник. Житомир: Житомирський державний університет імені Івана Франка, 2015. С. 61–87.
5. Дзюбіна О. І. Особливості утворення і функціонування семантичних неологізмів іспанської мови в сфері інтернет-комунікації. 2014.10 жовт. (№12). С. 23-27.
6. Ковалик І. І. Вчення про словотвір. Вибрані праці, упорядник та автор передмови Василь Грещук. Івано-Франківськ. Львів : Місто НВ, 2017. 404 с.
7. Колоїз Ж. В. До питання про диференціацію основних понять неології. Вісник Запорізького державного університету. 2012. № 3. С. 20–24.
8. Колоїз Ж. В. Українська оказіональна деривація : [моногр.] / Ж. В. Колоїз. – К. : Акцент, 2007. – 311 с.
9. Косович О.В. До питання про суть неологізму в сучасній лінгвістиці. – Записки з романо–германської філології. – вип. 2(29) – 2012.

- 10.Ляпунова Н. В. Структура, семантика та прагматика словотвірних мережних неологізмів іспанської мови : автореф. дис ... канд. філ. наук :10.02.05. Київ, 2012. 15 с.
- 11.Мазурик Д.В. Нове в українській лексиці: Словник-довідник. - Львів: Світ, 2002. - 130 с.
- 12.Мариненко П. І. Лексичні новотвори в сучасній іспанській мові: структурний та семантичний аспекти : дис... канд. наук:10.02.05. Київ, 2007. 23 с
- 13.Нуркамітова А. Б. Про різні підходах до проблеми класифікації неологізмів // Вісник КазНУ. Серія філологічна. № 2. 2006. С.50-53
- 14.О.А. Попкова, Комунікативно-прагматичний потенціал складних слів періоду пандемії (на матеріали українських газетних текстів), 2021 р.
- 15.Паньків У.Л. Запозичення як наслідок процесу міжмовної взаємодії. Філологічні науки: Житомирський національний університет, 2011. № 56. С. 157–160.
- 16.Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія. Полтава: Довкілля. К. : 2006. 716 с.
- 17.Alvar Ezquerro, M. (1995). La formación de palabras en español. (2a ed., Cuadernos de lengua española). Madrid: Arco/Libros.
- 18.Alvar Ezquerro, M. (1998). “El léxico nuevo en los medios de comunicación”. En Carbonero Cano, P., Casado Velarde, M. y Gómez Manzano, P. (eds.), Lengua y discurso. Estudios dedicados al profesor Vidal Lamíquiz (p. 125-143). Madrid: Arco/Libros.
- 19.AUGER, P. y ROSSEAU, L. (1984): Metodologia de la recerca terminològica. Traducció i adaptació al català de M. T. Cabré, Barcelona, Departament de Cultura y de la Generalitat de Catalunya.
- 20.Berdugo Almellones, María Santos. Estudio diacrónico de los neologismos en los diccionarios académicos. Trabajo Fin de Grado dirigido por Gloria Guerrero Ramos. Universidad de Málaga, 2013.

21. Borneo, M. T. (2021). “Las marcas lingüísticas de la pandemia”. En Vega, P., Reinoso, G. Y Vaggione, A. (eds.), *EscriVid 2020. Reflexiones y escrituras en torno a pandemia(s) y aislamiento(s)* (p. 221-232). Córdoba: Universidad Nacional de Córdoba.
22. Bouwman, J. (2017). *Los anglicismos léxicos en el español peninsular actual: norma y uso* (Tesis de máster). Radboud University Nijmegen
23. Brøndal, V. 1943. Définition de la morphologie. En R. Brøndal y K. Togeby, K. (eds.). *Essais de linguistique générale* (p. 26-40). Copenhague: Ejnar Munksgaard.
24. Buenafuentes de la Mata, C. (2013). Tratamiento lexicográfico de los compuestos léxicos y cultos en los diccionarios del español. *Revista de Filología Española*, 93(2), 241-271.
25. Casado Velarde, M. (2015). *La innovación léxica en el español actual* (Vol. 3, Lingüística). Madrid: Síntesis.
26. *Diccionario de la Lengua Española: la 23ª edición*, 2014.
27. Elvira, J. (2006). “Aproximación al concepto de lexicalización”. En Rodríguez Molina, J. y Sáez de Rivera, D. M. (coords.), *Diacrónica, lengua española y lingüística* (Actas del IV Congreso Nacional de la Asociación de Jóvenes Investigadores de Historiografía e Historia de la Lengua Española) (p. 21-41). Madrid: Síntesis.
28. Estornell Pons, M. (2009). *Neologismos en la prensa. Criterios para reconocer y caracterizar las unidades neológicas*. València: Universitat de València.
29. Fábregas, A. (2015). Sobre el sufijo -iza(r) y sus propiedades internas. *Lengua y Habla*, 19, 166-187.
30. Fernández Sevilla, Julio. *Neología y neologismo en español contemporáneo*. Granada: Don Quijote, 1982
31. Franco Almeida H., y Peel Furtado, L. (2020). Cartografando os neologismos na quarentena: Ampliando o vocabulário da língua portuguesa. *Revista Philologus*, 26, 1132-1142.

32. Gerding Salas, C., Cañete, P. & Adam, C. (2018). Neología sintagmática anglicada en español: Calcos y préstamos. *Revista Signos*, 51(97), 175-192.
33. Gerding Salas, C., Cañete, P. & Adam, C. (2018). Neología sintagmática anglicada en español: Calcos y préstamos. *Revista Signos*, 51(97), 175-192.
34. GLORIA GUERRERO RAMOS, Nuevas orientaciones de la terminología y de la neología en el ámbito de la semántica léxica, Vol. 33 Núm. 3 (2017): *Semántica léxica* (Miguel Casas Gómez y Martin Hummel, eds).
35. Gómez Capuz, J. (1998). *El préstamo lingüístico: conceptos, problemas y métodos*. Valencia: Universitat de Valencia.
36. Gorea, Tatiana. (2021). Cambios semánticos en el léxico español relacionado con la terminología del Covid-19. *Probleme de filologie: aspecte teoretice și practice*, 209-215.
37. Guerrero Ramos, G. (1995): *Neologismos en el español actual*, Madrid: Arco/Libros
38. Guerrero Ramos, G., y Pérez Lagos, M. (2003). Renovación léxica y diccionario: el nuevo Moliner. *ELUA*, 17, 345–366.
39. GUERRERO RAMOS, Gloria (1995): *Neologismos en el español actual*, Madrid, Arco/Libros
40. GUILBERT, L. (1975): *La créativité lexicale*, París, Larousse
41. GUIRAUD, P. (1971): “Néologismes littéraires”, en *La banque des mots*, 2, pp. 23–28.
42. Gutiérrez Araus, et al. (2005), *Introducción a la lengua española*, Madrid, Editorial Centro de Estudios Ramón Areces.
43. Gwiazdowska, A. (2021). Coronajerga, covidoma, coronalengua: acerca de los cambios lingüísticos en tiempos de la pandemia. *Neophilologica*, 33, 1-26.
44. Gwiazdowska, A. (2021). Coronajerga, covidoma, coronalengua: acerca de los cambios lingüísticos en tiempos de la pandemia. *Neophilologica*, 33, 1-26.

45. Josefa Martín García, LA PERIFERIA IZQUIERDA DE LA PALABRA: PREFIJOS Y ELEMENTOS COMPOSITIVOS, Nueva Revista de Filología Hispánica (NRFH), LXVIII, 2020, núm. 2, 523–549
46. L. Esteban Asencio, Neologismos y Prensa, AnMal Electrónica 25 (2008) L. Esteban Asencio ISSN 1697-4239
47. Lang, Mervin F. (1992). Formación de palabras en español. Madrid: Cátedra.
48. Macía Arenas, J. (2015). Los anglicismos en el español peninsular: análisis morfofonológico y motivación sociolingüística (Tesis de máster). Universidad de Oviedo, Asturias, España
49. Maria Teresa Cabré Castellví, La clasificación de neologismos: una tarea compleja, Alfa, São Paulo, 50 (2): 229-250, 2006
50. Maria Teresa Cabre Castellvi, La terminología : teoria, metodologia, aplicaciones, Antartida, España, 1993
51. Méndez Santos, M. Carmen. (2011). Los neologismos morfológicos del español en el lenguaje de la prensa. Estudio de la lexicogénesis del español a través de la prensa del español actual. Estados Unidos: Académica Española.
52. Miranda, J. A. (1994). La formación de palabras en Español. (Vol. 7, Colección Problemas fundamentales del Español). Salamanca: Ediciones del Colegio de España.
53. Moreno, E. Vega, y Samuel E. Llopart. (2017). Delimitación de los conceptos de novedad y neologicidad. RILCE, 33(3), 1416-1451. doi:
54. Navarro, F. (2020). La covid-19 y el lenguaje médico. Revista española de cardiología, 73(10), 790-791.
55. Orduña-López, J. (2019). ¿Locuciones nominales o compuestos sintagmáticos? A propósito del español del Valle de Aburrá. Íkala: Revista De Lenguaje Y Cultura, 24(3).
56. Osorio Anchiraco, T. (2020). Lenguaje COVID 19: un análisis del (nuevo) léxico empleado en la pandemia en el español peruano. YUYAYKUSUM, 1(10), 125-142.

57. Pratt, C. (1980). El anglicismo en el español peninsular contemporáneo (Vol. 308, Biblioteca románica hispánica. 2, Estudios y ensayos). Madrid: Gredos
58. Quiroz, C. G., Pareja, A., Valencia, E., Enriquez, Y., De Leon, J., y Aguilar, P. (2020). Un nuevo coronavirus, una nueva enfermedad: COVID-19. *Horizonte Médico*, 20(2).
59. Real Academia Española y Asociación de Academias de la lengua Española. (2012). *Ortografía básica de la lengua española*. Madrid: Espasa
60. RONDEAU, G. (1984): *Introduction à la terminologie*, Gaëtan, 2^a ed.
61. Sablayrolles J.–F. (2006), *Terminologie de la néologie: lacunes, flottements et trop pleins*, *Syntaxe et sémantique* n° 7, Caen, Presses universitaires de Caen, p.79–89
62. Sánchez Ibañez, M. (2021). *La neológica de las lenguas. ¿Por qué no podemos parar de crear palabras?*. Madrid: Editorial Pie de página.
63. Soares de Araujo, I., y Aguilar, R. (2021). A pandemíia e o pandemônio: Covid-19, desigualdade e direito à comunicação *Fundação Oswaldo Cruz. Chasqui*, (145), 215-234.
64. Sánchez Ibáñez, Miguel. (2018). Definiendo “en positivo” los neologismos formales: Hacia un análisis cuantitativo de la correlación entre sus características. *Pragmalinguística*. 349-372. 10.25267/Pragmalinguística.2018.i26.17.
65. Sánchez, M. (1992). *Clasificación y análisis de préstamos del inglés en la prensa de España y México* (Tesis doctoral). Universidad de Massachusetts Amherst, Massachusetts.
66. Stone, H. (1957). Los anglicismos en España y su papel en la lengua oral. *Revista De Filología Española*, 41(1/4), 141-160.
67. Temmerman, R. (2000). *Towards New Ways of Terminology Description: The Sociocognitive Approach*. John Benjamins.

68. Telarović, N. (2021). Los neologismos propiciados por la pandemia de coronavirus y su uso en la prensa española (Tesis de pregrado). Universidad de Zagreb, Zagreb, Croacia.
69. Torres Rivera, A. (2019). Detección y extracción de neologismos semánticos especializados: un acercamiento mediante clasificación automática de documentos y estrategias de aprendizaje profundo (Tesis doctoral). Universitat Pompeu Fabra. Barcelona, España.
70. Tournier, M. Précis de lexicologie anglaise. Paris: Nathan, 1991.